

ЗАКОН О СЛУЖБЕНИМ КОНТРОЛАМА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се спровођење службених контрола и других службених активности; захтеви за животиње и робу који се увозе, извозе или су у транзиту; финансирање службених контрола и других службених активности; успостављање информационог система у области службених контрола и других службених активности, као и друга питања од значаја за успостављање и спровођење службених контрола и других службених активности.

Циљ закона

Члан 2.

Циљ овог закона је успостављање усклађене организације службених контрола и других службених активности у пољопривредно-прехрамбеном ланцу.

Подручје примене закона

Члан 3.

Одредбе овог закона примењују се на службене контроле које се спроводе ради провере усаглашености са прописима којима се уређују области:

1) хране и безбедности хране у свакој фази производње, прераде и дистрибуције, укључујући начело заштите интереса потрошача и начело поштења у трговини, као и производње и употребе материјала и предмета у контакту са храном;

2) намерног увођења у животну средину генетички модификованих организама (ГМО) ради производње хране и хране за животиње, у складу са законом којим се уређују генетички модификовани организми;

3) хране за животиње и безбедности хране за животиње у свакој фази производње, прераде и дистрибуције и употребе хране за животиње, укључујући начело заштите здравља и интереса потрошача и начело поштења у трговини;

4) здравља животиња;

5) споредних производа животињског порекла и добијених производа ради спречавања и смањења ризика на најмању могућу меру по здравље људи и животиња;

6) добробити животиња;

7) заштитних мера против штетних организама на биљу, биљним производима и другим предметима;

8) средстава за заштиту биља и одрживу примену средстава за заштиту биља, и то: стављање на тржиште и њихова употреба;

9) органске производње и означавања органских производа;

10) употребе и означавања производа заштићеним ознакама

географског порекла и ознакама гарантовано традиционалних специјалитета, као и традиционалним изразима у сектору вина.

Одредбе овог закона, које се односе на службене контроле које се спроводе ради провере усаглашености са захтевима прописаним у областима из става 1. овог члана примењују се и када се ти захтеви односе на животиње и робу која се увози, извози или је у транзиту.

Чл. 6 – 8, чл. 10, чл. 14. и 17, чл. 20 – 22, 23 – 31, члан 59, чл. 62 – 71, чл. 72 – 76, члан 82. овог закона примењују се на друге службене активности које спроводе Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство), односно министарство надлежно за послове здравља (у даљем тексту: Министарство здравља) у складу са овим законом или захтевима из става 1. овог члана.

Изузеци од примене

Члан 4.

Одредбе овог закона не примењују се на службене контроле спроведене ради провере усаглашености са прописима којима се уређују:

1) тржиште пољопривредних производа, осим одредаба које се односе на регистар у области вина, сертификацију, увоз вина, пратећа документа, евиденције и обавезне пријаве у сектору вина, као и када се тим службеним контролама утврђују могуће преварне радње или обмањујуће праксе у погледу тржишних стандарда;

2) добробит животиња које се користе у научноистраживачке сврхе;

3) ветеринарски медицински производи, осим у случају службене контроле резидуа ветеринарских медицинских производа;

4) уређаји за примену средстава за заштиту биља.

Дефиниције

Члан 5.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *службене контроле* јесу активности које спроводи Министарство, односно Министарство здравља или овлашћено тело ради провере усаглашености субјеката са овим законом и захтевима прописаним у областима на које се овај закон примењује, као и провере да ли животиње или роба испуњавају те захтеве, укључујући и захтеве за издавање службеног сертификата, односно службене потврде;

2) *друге службене активности* јесу активности, које спроводи Министарство, односно Министарство здравља или овлашћено тело, укључујући активности провере присуства болести животиња или штетних организама на биљу, биљним производима и другим предметима, спречавање ширења, сузбијања и искорењавање таквих болести животиња или штетних организама на биљу, биљним производима и другим предметима, издавање решења, дозвола или одобрења, као и издавање службених сертификата и службених потврда;

3) *овлашћено тело* јесте правно лице и предузетник који су овлашћени за одређене послове службених контрола, односно за одређене послове других службених активности;

4) *процедура верификације контроле* јесте поступак успостављања организације и примене мера које спроводи Министарство, односно Министарство здравља са циљем да службене контроле и друге службене активности буду доследне и ефикасне;

5) *систем контроле* јесте систем који чине Министарство, односно Министарство здравља и њихови ресурси, структура, организација рада и успостављене процедуре ради спровођења службених контрола у складу са овим законом;

6) *план контроле* јесте документ који доноси Министарство, односно Министарство здравља и који садржи информације о структури и организацији система службених контрола, његовом функционисању, као и план службених контрола које се спровode у одређеном временском периоду у складу са захтевима прописаним у областима на које се овај закон примењује;

7) *животиње* јесу кичмењаци и бескичмењаци;

8) *болест животиња* јесте појава инфекција и инфестације код животиња, с клиничким или патолошким манифестацијама или без њих, узрокована једним или са више узрочника болести;

9) *роба* јесте све што подлеже једном или већем броју захтева прописаним у областима на које се овај закон примењује, осим животиња;

10) *храна* јесте било која супстанца или производ, било да је прерађен, делимично прерађен или непрерађен, намењен за исхрану људи, или где постоји разумно очекивање да ће та храна бити конзумирана од стране људи, осим:

(1) хране за животиње,

(2) живих животиња, осим ако су припремљене за стављање на тржиште за исхрану људи,

(3) биљака пре жетве, односно бербе плодова,

(4) лекова за хуману употребу и ветеринарских медицинских производа,

(5) козметичких производа,

(6) дувана и дуванских производа,

(7) опојних дрога или психотропних супстанци у складу са Уредбом о ратификацији Јединствене конвенције о опојним дрогама („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори и други споразуми”, број 2/64 и „Службени лист СФРЈ - Међународни уговори”, број 3/78 – др. закон) и Законом о ратификацији Конвенције о психотропним супстанцама („Службени лист СФРЈ”, број 40/73),

(8) остатака (резидуа) и контаминаната,

(9) медицинских средстава.

Храна јесте и пиће, жвакаћа гума и било која друга супстанца која се намерно додаје храни током припреме, прераде или производње.

Храна јесте и вода за пиће, укључујући воду у оригиналном паковању (стона вода, минерална вода и изворска вода), као и вода која се користи или додаје током припреме, прераде или производње хране.

Вода за пиће јесте вода у оригиналном паковању и вода из јавног водовода;

11) *храна за животиње* јесте сваки састојак или производ, укључујући адитиве, који је прерађен, делимично прерађен или непрерађен а намењен је за орално храњење животиња;

12) *споредни производи животињског порекла* јесу читава тела или делови животиња, производи животињског порекла или други производи добијени од животиња, који нису намењени за исхрану људи, укључујући јајне ћелије, ембрионе и семе који нису намењени за вештачку оплодњу;

13) *добијени производи* јесу производи добијени из једног или више третмана, трансформација или фаза у преради споредних производа животињског порекла;

14) *биље* јесу живе биљке и живи делови биљака, укључујући:

(1) семе, у ботаничком смислу, осим оног које није намењено за садњу,

(2) плодове, у ботаничком смислу,

(3) поврће,

(4) кртоле, гомоље, луковице, ризоме, корење, подлоге, столоне,

(5) изданке, стабљике, вреже,

(6) резано цвеће,

(7) гране са или без листова,

(8) посечено дрвеће са очуваним лишћем,

(9) листове, иглице,

(10) културе биљних ткива, укључујући ћелијске културе, гермплазме, меристемска ткива, химерне клонове и микропропагациони материјал,

(11) живи полен и споре,

(12) пупољке, племке, резнице, изданке, калемове;

15) *штетни организми на биљу* јесу било која врста, сој или биотип патогених узрочника, животиња или паразитског биља штетних за биље или биљне производе;

16) *средства за заштиту биља* јесу производи у облику у којем су доступни кориснику, а која се састоје или садрже активне супстанце, протектанте или синергисте и намењена су за:

(1) заштиту биља или биљних производа од штетних организама или спречавање деловања штетних организама, осим ако се ови производи користе у хигијенске сврхе, а не за заштиту биља и биљних производа,

(2) деловање на животне процесе биљака, као што су супстанце које делују на раст, осим средстава за исхрану биља и биостимулатора,

(3) очување биљних производа, када су у питању супстанце или производи који нису регулисани посебним прописима којима се уређују конзерванси,

(4) уништавање нежељеног биља или делова биљака, изузев алги, осим ако се ти производи примењују на земљиште или воду ради заштите биља,

(5) за контролу или спречавање нежељеног раста биља, изузев алги, осим ако се ти производи примењују на земљиште или воду ради заштите биља;

17) *репродуктивни материјал* јесте:

(1) семе, јајне ћелије и ембриони намењени за вештачку оплодњу,

(2) јаја за инкубирање;

18) *биљни производи* јесу непрерађени материјали биљног порекла, као и прерађени производи који по својој природи или природи њихове прераде могу представљати ризик од ширења карантински штетних организама на биљу.

Дрво јесте биљни производ ако испуњава најмање један од следећих захтева:

(1) ако је задржало у потпуности или делимично, своју природно облу површину, са кором или без ње,

(2) ако није задржало своју природну облу површину услед тестерисања, резања или цепања,

(3) ако је у облику чипса (ивера), делова, пиљевине, дрвног отпада, струготина или остатака, и није подвргнуто преради која подразумева употребу лепка, топлоте или притиска, или њихове комбинације, за производњу пелета, брикета, шперплоче или иверице,

(4) ако се употребљава или је намењено за употребу као материјал за паковање, без обзира на то да ли се употребљава за транспорт робе или не,

осим ако није другачије регулисано прописом којим се уређује здравље биља;

19) *други предмети* јесу било који материјал или предмет, осим биља или биљних производа, који могу да садрже или преносе штетне организме на биљу, укључујући земљу или супстрат за гајење;

20) *опасност* јесте било који агенс или стање које може потецијално да изазове штетан утицај на здравље људи, животиња или биља, добробит животиња или животну средину;

21) *ризик* јесте функција вероватноће настанка штетног утицаја на здравље људи, животиња или биља, добробит животиња или животну средину и степена озбиљности тог утицаја, који је последица неке опасности;

22) *сертификација* јесте поступак којим Министарство, односно Министарство здравља потврђује усаглашеност са једним или већим бројем захтева прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује;

23) *службено лице за сертификацију* јесте лице из Министарства, односно Министарства здравља које је овлашћено да потпише службене сертификате или лице из овлашћеног тела које потписује службене сертификате у складу са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује;

24) *службени сертификат* јесте папирни или електронски документ који је потписало службено лице за сертификацију и којим се потврђује усаглашеност са једним или већим бројем захтева прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује;

25) *службена потврда (official attestation)* јесте етикета, декларација, ознака или друга врста потврде коју издаје Министарство, односно Министарство здравља или овлашћено тело, којом се потврђује усаглашеност са једним или већим бројем захтева прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује;

26) *субјекат* јесте физичко или правно лице, односно предузетник који мора да испуни један или више захтева прописаних у одговарајућој области на коју се овај закон примењује;

27) *аудит (audit)* јесте систематско и независно испитивање којим се утврђује да ли су активности и резултати датих активности у складу са планираним активностима и мерама и да ли се те активности и мере примењују ефективно, као и да ли су одговарајуће за постизање планираних циљева;

28) *рангирање* јесте класификација субјеката на основу процене усаглашености са критеријумима за рангирање;

29) *службени ветеринар* јесте ветеринар кога одређује Министарство, било као свог запосленог или у другом својству, који има одговарајуће квалификације за спровођење службених контрола и других службених активности у складу са захтевима прописаним у одговарајућој области на које се овај закон примењује;

30) *службено лице за здравље биља* јесте лице које одређује Министарство, било као свог запосленог или у другом својству, које је оспособљено за спровођење службених контрола и других службених активности у складу са овим законом и захтевима који се односе на заштитне мере против штетних организама на биљу, биљним производима и другим предметима;

31) *специфични ризични материјал* јесте ткиво које је ризично за здравље људи и животиња у вези са појавом трансмисивних спонгифорних енцефалопатија;

32) *дуги превоз животиња* јесте превоз животиња који траје дуже од осам часова, од момента премештања прве животиње из пошиљке;

33) *пошиљка* јесте одређени број животиња или количина робе исте врсте, класе или описа који су обухваћени истим службеним сертификатом, службеном потврдом или било којим другим документом и који се налазе на истом превозном средству и долазе из истог подручја или исте земље, осим робе која подлеже захтевима који се односе на заштитне мере против штетних организама на биљу, биљним производима и другим предметима;

34) *гранично контролно место* јесте место и објекти који му припадају одређено за спровођење службених контрола животиња и робе у складу са овим законом;

35) *провера документације* јесте преглед службених сертификата, службених потврда и других докумената, укључујући и комерцијална документа, која морају да прате пошиљку у складу са овим законом и захтевима прописаним у области на које се овај закон примењује;

36) *провера идентитета* јесте визуелна провера којом се утврђује да садржај и ознаке пошиљке, укључујући и ознаке на животињама, пломбама и превозним средствима одговарају подацима наведеним у службеним сертификатима, службеним потврдама и другим документима који прате пошиљку;

37) *физички преглед* јесте:

(1) преглед животиња и робе и, уколико је потребно, преглед амбалаже у коју је роба упакована, превозног средства, ознака и температуре;

(2) узимање узорака за испитивање или дијагностику;

(3) било који други преглед ради утврђивања усаглашености у складу са захтевима прописаним у области на које се овај закон примењује;

38) *транзит* јесте премештање пошиљке из једне земље или царинске територије у другу земљу или царинску територију, које се одвија под надзором царинског органа преко територије Републике Србије;

39) *производи животињског порекла* јесу:

(1) храна животињског порекла, укључујући мед и крв,

(2) живи шкољкаши, живи бодљокошци, живи плашташи и живи морски пужеви намењени за исхрану људи,

(3) остале животиње намењене за припрему како би у живом облику биле достављене крајњем потрошачу;

40) *службено задржавање* јесте поступак којим надлежни инспектор налаже да се животиње и роба који подлежу службеној контроли не сме премештати или се не сме њима руковати до одлучивања о њиховом одредишту, а обухвата и складиштење од стране субјекта у складу са наложеним мерама;

41) *службени помоћник* јесте лице које има одговарајућу обуку и које је Министарство одредило за обављање одређених активности службене контроле или других службених активности;

42) *месо и остали јестиви кланични производи* јесу производи у складу са прописом којим се уређује номенклатура царинске тарифе, ради физичког прегледа на граничном контролном месту;

43) *ознака здравствене исправности* јесте ознака или жиг који се поставља, односно утискује после спровођења *ante mortem* и *post mortem* прегледа и којим се потврђује да је месо погодно за исхрану људи;

44) *труп* јесте тело животиње после клања и обраде;

45) *под одговорношћу службеног ветеринара* јесте обављање додељене активности службеном помоћнику од стране службеног ветеринара;

46) *под надзором службеног ветеринара* јесте обављање активности службеног помоћника под одговорношћу службеног ветеринара који мора бити присутан у објекту за време обављања додељене активности;

47) *преглед пре клања* (у даљем тексту: *ante mortem* преглед) јесте провера испуњености захтева здравља људи и животиња, као и добробити животиња, а када је то потребно, и клинички преглед сваке појединачне животиње, као и провера информација из пољопривредно-прехрамбеног ланца;

48) *преглед после клања* (у даљем тексту: *post mortem* преглед) јесте провера испуњености захтева у објектима за клање или у објектима за привремено складиштење и преглед одстрелене дивљачи, а који се односе на:

(1) трупове и јестиве делове, ради утврђивања да је то месо погодно за исхрану људи,

(2) безбедно уклањање специфичног ризичног материјала,

(3) здравље и добробит животиња;

49) *јестиви делови* јесу свеже месо осим трупова, укључујући и унутрушње органе и крв;

50) *фаза производње, прераде и дистрибуције* јесте било који део производње, прераде и стављања на тржиште, укључујући увоз, извоз, примарну производњу, дораду, обраду, припрему, складиштење, транспорт, продају или снабдевање потрошача животињама и робом.

Сви појмови употребљени у овом закону у мушком роду подразумевају исте појмове у женском роду.

Надлежни органи

Члан 6.

За организацију и спровођење службених контрола и других службених активности надлежни органи су:

1) Министарство, укључујући органе управе у свом саставу и надлежне инспекторе;

2) Министарство здравља преко надлежне санитарне инспекције.

Министарство, односно Министарство здравља у вршењу послова у оквиру својих овлашћења користи службену ознаку.

Министар надлежан за послове пољопривреде (у даљем тексту: министар), односно министар надлежан за послове здравља (у даљем тексту: министар здравља) прописује облик, димензије, изглед и начин употребе службене ознаке.

Обавезе надлежних органа

Члан 7.

Министарство, односно Министарство здравља обезбеђује ефикасну и ефективну координацију и сарадњу између свих учесника у пољопривредно-прехрамбеном ланцу ради спровођења службених контрола и других службених активности.

Министарство, односно Министарство здравља у спровођењу службених контрола и других службених активности:

1) успоставља процедуре, односно системе којима се обезбеђује:

(1) ефективно спровођење службених контрола и других службених активности,

(2) непристрасност, квалитет и доследност службених контрола и других службених активности на свим нивоима,

(3) да запослени који спроводе службене контроле и друге службене активности нису у сукобу интереса;

2) има одговарајуће лабораторијске капацитете за испитивање и дијагностику или да их обезбеди путем овлашћивања;

3) има довољан број запослених с одговарајућим квалификацијама и искуством, како би се службене контроле и друге службене активности могле спроводити ефикасно и ефективно;

4) има објекте и опрему који се одржавају на одговарајући и прописан начин да би се обезбедило да запослени могу ефикасно и ефективно да спроводе службене контроле и друге службене активности;

5) има овлашћења да спроводе службене контроле и друге службене активности, као и да предузима активности у складу са овим законом и прописима у областима на које се овај закон примењује;

6) доноси процедуре којима се обезбеђује да запослени имају приступ објектима и документима субјеката, ради обављања своје дужности;

7) доноси планове за управљање кризним ситуацијама и обезбеђује њихово управљање, у складу са овим законом и захтевима прописаним у областима на које се овај закон примењује.

Министарство може да одреди службеног ветеринара и службено лице за заштиту здравља биља ако то лице испуњава захтеве у складу са овим законом, укључујући и захтеве о непостојању сукоба интереса у складу са посебним прописом.

Службеном ветеринару и службеном лицу за заштиту здравља биља послови у вези са службеним контролама и другим службеним активностима морају бити утврђени у писаном облику.

Обука

Члан 8.

Министарство, Министарство здравља и овлашћено тело организују и спроводе одговарајуће програме обуке за лице које спроводи службене контроле и друге службене активности, и то:

1) ради оспособљавања стручног и уједначеног спровођења службених контрола и других службених активности у областима на које се овај закон примењује;

2) ради праћења стручних новина из своје надлежности путем додатних обука, према потреби;

3) за теме утврђене овим законом, према потреби.

Министарство, Министарство здравља, односно овлашћено тело води евиденцију о спроведеним обукама службених контрола и других службених активности.

Министар, односно министар здравља прописује области и теме које обухвата програм обуке за спровођење службених контрола и других службених активности, програм обуке, организацију и начин спровођења обука, као и садржину и начин вођења евиденције о спроведеним обукама службених контрола и других службених активности.

Аудит

Члан 9.

Ради потврде усаглашености са овим законом, Министарство, односно Министарство здравља спроводи интерни аудит или ангажује за спровођење аудита друго правно лице и предузима одговарајуће мере у складу са резултатима аудита.

Аудит из става 1. овог члана подлеже независној процени и спроводи се на транспарентан начин.

Поверљивост података

Члан 10.

Министарство, Министарство здравља, овлашћено тело, службени ветеринар, службено лице за здравље биља, као и службене лабораторије обезбеђују да се подаци до којих дођу током извршавања послова у вези са службеним контролама и другим службеним активностима не откривају трећим лицима, тамо где такви подаци представљају пословну тајну, у складу са прописима којима се уређује заштита пословне тајне.

Министарство, односно Министарство здравља одређује постојање јавног интереса за објављивање података који су заштићени у складу са прописима којима се уређује заштитита пословне тајне, на основу процене могућег ризика по здравље људи, животиња или биља или по животну средину, као и на основу природе, степена и мере таквог ризика.

У случају да постоји јавни интерес за објављивање података, ти подаци се не могу објавити ако би њихово објављивање утицало на:

1) сврху инспекција, истрага или аудита;

2) заштиту комерцијалних интереса субјеката или било ког другог физичког или правног лица или предузетника; или

3) заштиту судских поступака.

Министарство, односно Министарство здравља може да објави или на други начин учини доступно јавности податке о резултатима службених контрола које се односе на појединачне субјекте ако:

1) је субјект могао да да коментар, пре објаве података или пре него што су ти подаци на други начин постали доступни јавности, у зависности од хитности ситуације;

2) се подаци објављују или су на други начин доступни јавности тако да се узимају у обзир коментари субјекта који су прихваћени или се подаци објављују заједно са коментарима субјекта.

II. СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ

Општи захтеви за службене контроле

Члан 11.

Министарство, односно Министарство здравља редовно спроводи службене контроле над свим субјектима, на основу ризика и са одговарајућом учесталошћу, узимајући у обзир:

1) ризике у вези са:

(1) животињама и робом,

(2) активностима под контролом субјеката,

(3) местом обављања активности субјеката,

(4) употребом производа, процеса, материјала или супстанци које могу да утичу на безбедност, интегритет и корисност хране, односно хране за животиње, здравље животиња, добробит животиња, здравље биља, као и животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља;

2) информације које указују на вероватноћу да би потрошачи могли бити доведени у заблуду, а нарочито у погледу природе, идентитета, својстава, састава, количине, рока трајања, земље порекла или места порекла и начина производње хране;

3) резултате претходних службених контрола које су спроведене над субјектом и његове усаглашености са захтевима прописаним у одређеној области на коју се овај закон примењује;

4) поузданост и резултате сопствених контрола које је спровео субјекат или треће лице на његов захтев, а према потреби и сопствене процедуре за обезбеђивање квалитета, ради провере усаглашености са захтевима прописаним у области на које се овај закон примењује;

5) информације које би могле да указују на неусаглашеност са захтевима прописаним у области на које се овај закон примењује;

6) могуће намерно кршење захтева прописаних у области на које се овај закон примењује, а које је учињено кроз преварне радње или обмањујуће праксе, и све друге информације које указују на могућност таквих кршења.

Службене контроле које се спроводе пре стављања на тржиште или пре премештања одређених животиња и робе ради издавања службених сертификата или службених потврда у складу са захтевима прописаним у области на које се овај закон примењује, обављају се у складу са:

1) захтевима прописаним у одређеној области на коју се овај закон примењује;

2) посебним прописима којима се уређују додатни захтеви за службене контроле и друге службене активности у одређеним областима у складу са овим законом.

Службене контроле спроводе се без претходне најаве, осим у случајевима где је најављена неопходна и оправдана за потребе спровођења службених контрола.

Ако субјекат захтева службену контролу Министарство, односно Министарство здравља може да одлучи да ли ће спровести службену контролу

са претходном најавом или без ње. Службене контроле са претходном најавом не искључују службене контроле без претходне најаве.

Службене контроле се спроводе на начин да се административно оптерећење и ометање пословања субјекта сведе на најмању могућу меру, али да то не утиче негативно на ефективност тих контрола.

Службене контроле животиња и робе спроводе се на исти начин без обзира да ли се животиње и роба производе, увозе, извозе или су у транзиту.

Субјекти, процеси и активности на које се примењују службене контроле

Члан 12.

Министарство, односно Министарство здравља спроводи службене контроле:

1) у било којој фази производње, прераде и дистрибуције и употребе животиња и робе;

2) супстанци, материјала или других предмета који могу да утичу на својства или здравље животиња и робе и њихову усаглашеност са прописаним захтевима, у било којој фази производње, прераде и дистрибуције и употребе;

3) субјекта у погледу активности, укључујући држање животиња, објекат, опрему, превозна средства, пословни простор и друга места и околину под њиховом контролом, као и у погледу одговарајуће документације.

Министарство, односно Министарство здравља за спровођење службених контрола и других службених активности користи податке о субјектима и објектима из евиденција, односно регистара прописаних у областима на које се овај закон примењује.

Транспарентност службених контрола

Члан 13.

Министарство, односно Министарство здравља спроводи службене контроле уз висок ниво транспарентности и најмање једном годишње ставља на располагање јавности, укључујући и објављивање на својој званичној интернет страници, релевантне информације које се односе на организацију и спровођење службених контрола.

Информације из става 1. овог члана односе се на:

1) врсту, број и резултат спроведених службених контрола;

2) врсту и број случајева у којима је утврђена неусаглашеност;

3) врсту и број случајева у којима су Министарство, односно Министарство здравља спровели мере у којима је утврђена неусаглашеност;

4) врсту и број случајева у којима су покренути поступци код надлежних судова и јавног тужилаштва.

Информације из става 2. овог члана могу се ставити на располагање јавности и кроз објављивање годишњег извештаја Министарства, односно Министарства здравља о спроведеним службеним контролама.

Све нетачне информације које се ставе на располагање јавности морају на правилан начин да се исправе.

Министарство, односно Министарство здравља може да објави или да на други начин стави на располагање јавности информације о рангирању појединачних субјеката на основу резултата једне или више службених контрола, под условом да су критеријуми за рангирање објективни,

транспарентни и јавно доступни и да је поступак рангирања правичан, доследан и транспарентан.

Документоване процедуре за спровођење службене контроле и друге службене активности

Члан 14.

Министарство, односно Министарство здравља спроводи службене контроле и друге службене активности у складу са процедурама, које се, према потреби, ажурирају.

Процедуре из става 1. овог члана морају бити писане и морају да садрже области и упутства за запослене који спроводе службене контроле.

Министарство, односно Министарство здравља мора да има успостављене процедуре верификације контроле како би се службене контроле и друге службене активности спровеле доследно и ефикасно.

Министарство, односно Министарство здравља предузима корективне мере у случајевима када се у складу са процедурама из става 3. овог члана идентификују недостаци.

Одредбе овог члана примењују се и на овлашћена тела.

Министарство, односно Министарство здравља прописује садржину процедура за спровођење службених контрола и других службених активности.

Записник

Члан 15.

Министарство, односно Министарство здравља преко надлежног инспектора за сваку службену контролу која се спроведе сачињава записник, односно други писани документ који може бити у папирном или у електронском облику.

Записник, односно други писани документ мора да садржи:

- 1) циљ службене контроле;
- 2) методе контроле које су примењене;
- 3) резултат службене контроле;
- 4) наложене мере које субјект треба да спроведе као резултат службене контроле.

Ако се за потребе истраге или судског поступка не захтева другачије, субјекту над којим је спроведена службена контрола доставља се један примерак записника, односно другог писаног документа из става 1. овог члана на његов захтев, осим у случају издавања службеног сертификата или службене потврде.

У случају неусаглашености утврђеној током спровођења службене контроле, надлежни инспектор дужан је да о томе, у писаном облику, без одлагања обавести субјекта.

Када службене контроле захтевају редовно присуство надлежног инспектора у објектима субјекта, записник, односно други писани документ из става 1. овог члана сачињава се на начин који омогућава:

- 1) редовно информисање о степену усаглашености;
- 2) информисање без одлагања у случају неусаглашености утврђених током службене контроле.

Одредбе овог члана примењују се и на овлашћена тела, службеног ветеринара и службено лице за здравље биља.

Методе и технике службених контрола

Члан 16.

Методе и технике службених контрола обухватају:

- 1) проверу контрола које је успоставио субјекат, као и њихових резултата;
- 2) инспекцијски преглед, и то:
 - (1) опреме, превозног средства, објеката и других места под контролом субјекта;
 - (2) животиња и робе, укључујући полупроизоде, сировине, састојке, помоћна средства и друге производе који се користе за припрему и производњу робе или за храњење или лечење животиња;
 - (3) средстава за чишћење и одржавање, као и начина чишћења и одржавања;
 - (4) следљивости, декларисања, представљања, оглашавања и амбалажних материјала за паковање, укључујући и материјале који долазе у контакт са храном;
- 3) контролу хигијенских услова у објекту субјеката;
- 4) проверу процедура добре произвођачке праксе, добре хигијенске праксе, добре пољопривредне праксе, као и примену Анализе опасности и критичних контролних тачака (у даљем тексту: НАССР);
- 5) проверу документације, података о следљивости животиња и робе и других података и евиденција релевантних за утврђивање усаглашености са захтевима прописаним у области на које се овај закон примењује;
- 6) разговоре са субјектом и његовим запосленим;
- 7) проверу мерења која је извршио субјект, као и других резултата испитивања;
- 8) узимање узорка, испитивања и дијагностике;
- 9) аудит субјеката;
- 10) било коју другу активност која је потребна да би се утврдила неусаглашеност.

Обавезе субјекта

Члан 17.

Ради спровођења службених контрола или других службених активности, субјект, на захтев надлежног инспектора дужан је да омогући приступ:

- 1) објекту, опреми, превозном средству, просторима и другим местима под контролом субјекта, као и њиховој околини;
- 2) рачунарском систему за управљање информацијама;
- 3) животињама и роби која је под његовом контролом;
- 4) документима и другим релевантним информацијама.

У току службених контрола и других службених активности, субјекат је дужан да сарађује са надлежним инспектором.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, субјекат одговоран за пошиљку која се увози или је у транзиту све информације које се тичу пошиљке ставља без одлагања на располагање, у папирном или електронском облику, надлежном инспектору.

Одредбе овог члана примењују се и на овлашћено тело, службеног ветеринара и службено лице за здравље биља када спроводе службене контроле и друге службене активности над субјектом.

III. ОВЛАШЋИВАЊЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПОСЛОВА СЛУЖБЕНИХ КОНТРОЛА И ДРУГИХ СЛУЖБЕНИХ АКТИВНОСТИ

Овлашћивање за обављање одређених послова службених контрола

Члан 18.

Министарство, односно Министарство здравља може да за одређене послове службених контрола овласти једно или више правних лица или предузетника, ако испуњава захтеве прописане овим законом и прописима у одређеној области на коју се овај закон примењује (у даљем тексту: овлашћено тело).

Када је за одређене послове службених контрола за проверу усаглашености са захтевима који се односе на органску производњу и означавање органских производа овлашћено једно или већи број правних лица или предузетника, сваком овлашћеном правном лицу или предузетнику додељује се кодни број у складу са прописима којима се уређује органска производња.

Општи захтеви за овлашћивање за обављање
одређених послова службених контрола

Члан 19.

Министарство, односно Министарство здравља може да овласти за одређене послове службених контрола правно лице или предузетника из члана 18. став 1. овог закона које испуњава следеће опште захтеве:

- 1) поседује стручност, односно компетентност у обављању послова за које се овлашћује;
- 2) има опрему и инфраструктуру који су потребни за обављање послова за које се овлашћује;
- 3) има довољан број запослених са одговарајућим квалификацијама и искуством;
- 4) да је непристрасно и нема сукоб интереса и не може, директно или индиректно, да утиче на непристрасност стручног поступања при обављању послова за које се овлашћује;
- 5) послује и акредитовано је у складу са стандардима релевантним за послове за које се овлашћује, укључујући стандард SRPS ISO/IEC 17020 „Оцењивање усаглашености – Захтеви за рад различитих типова тела које обављају контролисање”.

Поред захтева из става 1. овог члана, правно лице или предузетник мора да испуњава и посебне захтеве прописане у областима на које се овај закон примењује.

Овлашћење мора бити у писаном облику и мора да садржи прецизан опис послова службених контрола за које се овлашћује и захтеве под којима може да обавља те послове.

Министарство, односно Министарство здравља и овлашћено тело успостављају систем којим се обезбеђује ефикасна и ефективна координација у обављању послова.

Поступак овлашћивања у свакој од области на које се овај закон примењује уређује се посебним законима.

Општи захтеви за овлашћивање одређених послова
других службених активности

Члан 20.

Министарство, односно Министарство здравља може да овласти за одређене послове других службених активности једно или више правних лица или предузетника, ако:

- 1) је такво овлашћивање прописано у областима на које се овај закон примењује;
- 2) су испуњени захтеви прописани чланом 19. став 1. тач. 1) – 4) овог закона.

Поред захтева из става 1. овог члана, правно лице или предузетник мора да испуњава и посебне захтеве прописане у областима на које се овај закон примењује.

Овлашћење мора бити у писаном облику и мора да садржи прецизан опис послова других службених активности за које се овлашћује и захтеве под којима може да обавља те послове.

Министарство, односно Министарство здравља и овлашћено тело успостављају систем којим се обезбеђује ефикасна и ефективна координација у обављању послова.

Поступак овлашћивања у свакој од области на које се овај закон примењује уређује се посебним законима.

Обавезе овлашћених тела

Члан 21.

Овлашћено тело из чл. 19. и 20. овог закона дужно је да:

- 1) редовно, као и на захтев Министарства, односно Министарства здравља извештава о резултатима спроведених службених контрола и других службених активности;
- 2) без одлагања обавештава Министарство, односно Министарство здравља када резултати службених контрола и других службених активности указују на неусаглашеност или на вероватноћу неусаглашености, осим ако је овлашћењем другачије утврђено;
- 3) омогућавају Министарству, односно Министарству здравља приступ свом пословном простору и објектима, сарађују и пружају помоћ.

Одузимање овлашћења

Члан 22.

Министарство, односно Министарство здравља над овлашћеним телом из чл. 19. и 20. овог закона организује аудит, односно инспекцијски преглед, осим акредитације из члана 19. став 1. тачка 5) овог закона ради избегавања дуплирања посла.

Министарство, односно Министарство здравља може, у потпуности или делимично, одузети овлашћење из чл. 19. и 20. овог закона, и то када:

- 1) постоје докази да овлашћено тело не обавља правилно послове за које је овлашћено;
- 2) овлашћено тело не предузима одговарајуће и благовремене активности којима се отклањају утврђени недостаци; или
- 3) је утврђено да је независност или непристрасност овлашћеног тела нарушена.

Овлашћење се може одузети и у другим случајевима прописаним у свакој од области на које се овај закон примењује.

IV. ДОДАТНИ ЗАХТЕВИ ЗА СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ И ДРУГЕ СЛУЖБЕНЕ АКТИВНОСТИ У ОДРЕЂЕНИМ ОБЛАСТИМА

Додатни захтеви у вези са производњом производа животињског порекла намењених за исхрану људи

Члан 23.

Службене контроле које се спроводе ради провере усаглашености са захтевима који се односе на производе животињског порекла намењене за исхрану људи обухватају проверу усаглашености са општим и посебним захтевима о хигијени хране, захтевима који се односе на споредне производе животињског порекла и добијене производе, као и захтевима у вези са добробити животиња у време убијања.

Службене контроле из става 1. овог члана које се спроводе ради провере усаглашености са захтевима у погледу производње меса, обухватају:

1) *ante mortem* преглед који у објектима за клање обавља службени ветеринар коме, за претходни одабир животиња, може да помаже службени помоћник обучен за те активности;

2) *ante mortem* преглед у случају живине и лагоморфа који обавља службени ветеринар или који се обавља под надзором службеног ветеринара или ако за то постоје гаранције под одговорношћу службеног ветеринара;

3) *post mortem* преглед који обавља службени ветеринар или који се обавља под надзором службеног ветеринара или ако за то постоје гаранције под одговорношћу службеног ветеринара;

4) службене контроле у објектима за клање и расецање, као и објектима за обраду дивљачи које обавља службени ветеринар или које се обављају под надзором службеног ветеринара или ако за то постоје гаранције под одговорношћу службеног ветеринара, којима се проверава усаглашеност са захтевима у вези са:

(1) хигијеном производње меса,

(2) присуством резидуа ветеринарских медицинских производа и контаминаната у производима животињског порекла намењеним за исхрану људи,

(3) аудит добрих хигијенских пракси и процедура које се заснивају на НАССР-у,

(4) лабораторијским испитивањима којима се открива присуство узрочника зооноза и болести животиња, као и ради провере усаглашености са микробиолошким критеријумима,

(5) руковањем и уклањањем споредних производа животињског порекла и специфичног ризичног материјала,

(6) здрављем и добробити животиња.

Министарство може, у писаном облику, да одреди као службеног помоћника лице које има одговарајућу обуку за обављање одређених активности у складу са овим законом.

Министарство, на основу анализе ризика, може да у објектима у којима се врши клање живине или лагоморфа одобри запосленима да помажу при обављању одређених активности које се односе на службене контроле из става 2. овог члана, а у објектима у којима се врши клање животиња других

врста да обављају одређене активности у вези са узорковањем и испитивањем које се односи на те контроле, ако ти запослени:

1) не учествују у производном процесу у објекту за клање;
2) су обучени за обављање таквих послова у складу са овим законом;

3) обављају те послове у присуству и према упутствима службеног ветеринара или службеног помоћника.

Ако је службеним контролама из става 2. тач. 1) и 3) овог члана утврђено да је месо погодно за исхрану људи, ознаку здравствене исправности на домаће копитаре и папкаре, гајену дивљач сисара, осим лагоморфа, као и на крупну дивљач ставља службени ветеринар или се ознака здравствене исправности ставља под надзором службеног ветеринара или под одговорношћу службеног ветеринара или ознаку здравствене исправности у објекту за клање ставља запослени из става 4. овог члана.

Службени ветеринар после спровођења службених контрола из ст. 2. и 5. овог члана, као и за обављене активности службеног помоћника одговоран је за те спроведене службене контроле, односно активности у оквиру службене контроле.

Министар прописује захтеве и начин спровођења *ante mortem* и *post mortem* прегледа у производњи меса; захтеве које треба да испуњавају лица која обављају службене контроле производње меса, програм обуке за обављање службене контроле производње меса, организацију и начин спровођења обуке; као и изглед и величину ознаке здравствене исправности која се ставља на месо и захтеве за њену примену.

Министар прописује минималну учесталост спровођења службених контрола производа животињског порекла, и то: сировог млека, производа од млека и производа рибарства.

Додатни захтеви у вези са резидуама одређених супстанци у храни и храни за животиње

Члан 24.

Службене контроле којима се утврђује усаглашеност са захтевима прописаним у члану 3. став 1. тач. 1) и 3) овог закона обухватају службене контроле које се спроводе у било којој фази производње, прераде и дистрибуције хране и хране за животиње, а односе се на одређене супстанце укључујући супстанце које се користе у материјалима који долазе у контакт са храном, контаминанте, неодобрене, забрањене и непожељне супстанце чија употреба или присуство на усеви, односно засадима или животињама, или у производњи или преради хране и хране за животиње може да доведе до присуства резидуа таквих супстанци у храни или храни за животиње.

Министар, односно министар здравља прописује начин спровођења службених контрола резидуа одређених супстанци из става 1. овог члана у храни и храни за животиње, учесталост спровођења службених контрола и број узорака.

Додатни захтеви у вези са животињама,
производима животињског порекла, репродуктивним материјалом,
споредним производима животињског порекла и добијеним производима

Члан 25.

Службене контроле којима се проверава усаглашеност са захтевима прописаним у члану 3. став 1. тач. 1) и 3) – 5) овог закона обухватају службене контроле које се спроводе у било којој фази производње, прераде и дистрибуције животиња, производа животињског порекла, репродуктивног материјала, споредних производа животињског порекла и добијених производа.

Министар прописује учесталост спровођења службених контрола животиња, производа животињског порекла, репродуктивног материјала, споредних производа животињског порекла и добијених производа, као и начин спровођења тих контрола.

Додатни захтеви у вези са добробити животиња

Члан 26.

Службене контроле којима се проверава усаглашеност са захтевима прописаним у члану 3. став 1. тачка б) овог закона спроводе се у свим фазама производње, прераде и дистрибуције у пољопривредно-прехрамбеном ланцу.

Службене контроле које се спроводе ради провере усаглашености са захтевима којима се уређује добробит животиња током превоза и са превозом повезаних поступака, укључују и:

1) службене контроле које се спроводе пре утовара у случају дугог путовања у друге земље, а којима се проверава да ли су животиње способне да издрже путовање;

2) службене контроле у случају дугог путовања домаћих копитара који нису обележени и регистровани, као и домаћих животиња врста говеда, оваца, коза и свиња, у друге земље, а пре тог превоза, и:

(1) службене контроле плана превоза животиња којима се проверава да ли је план превоза реалан и усаглашен са захтевима којима се уређује добробит животиња током превоза;

(2) службене контроле којима се проверава да ли је превозник назначен у плану превоза животиња уписан у Регистар превозника животиња и има овлашћење за дуги превоз животиња у складу са законом којим се уређује добробит животиња, потврду о одобрењу превозног средства за дуги превоз животиња и потврду о обучености возача и пратиоца животиња;

3) службене контроле на граничним контролним местима, и то:

(1) службене контроле о стању животиња које се превозе и о превозном средству како би се проверила усаглашеност са захтевима којима се уређује добробит животиња током превоза;

(2) службене контроле којима се проверава да ли превозник испуњава одредбе потврђених међународних споразума у области добробити животиња и има овлашћење за дуго путовање животиња и потврду о обучености возача и пратиоца животиња;

(3) службене контроле којима се проверава да ли се домаћи копитари и домаће животиње врста говеда, оваца, коза и свиња превозе или треба да се превезу на велике раздаљине као дуго путовање животиња.

Током спровођења службених контрола и других службених активности, предузимају се потребне мере да се спрече или да се смање на

најмању могућу меру било каква одлагања између утовара животиња и њиховог поласка на пут или током превоза.

Животиње се током превоза не задржавају, осим уколико је то неопходно ради добробити животиња или здравља животиња или људи.

Ако животиње морају да се задрже током превоза дуже од два сата, мора да се обезбеди збрињавање животиња, као и њихово храњење, појење, истовар и смештај.

У случају утврђене неусаглашености након службене контроле из става 2. тачка 2) овог члана, а коју организатор путовања не отклони пре дугог путовања животиња тако што уноси неопходне промене у организацију превоза, надлежни инспектор забрањује такаво дуго путовање животиња.

Ако се после службене контроле из става 2. тачка 3) овог члана утврди да животиње нису у стању да заврше путовање, надлежни инспектор наређује да се животиње истоваре, напоје, нахране и одморе док не буду у стању да наставе путовање.

Министар прописује на основу ризика у погледу добробити животиња у вези с пољопривредним активностима, превозом, клањем и убијањем животиња додатне захтеве за спровођење службених контрола у зависности од врсте животиња и превозних средстава.

Министар прописује минималну учесталост и начин спровођења службених контрола у погледу добробити животиња, а у зависности од врсте животиња и превозних средстава.

Додатни захтеви у вези са здрављем биља

Члан 27.

Службене контроле којима се проверава усаглашеност са захтевима прописаним у члану 3. став 1. тачка 7) овог закона обухватају службене контроле штетних организама на биљу, биља, биљних производа и других предмета, као и субјеката у области здравља биља и других лица на која се ови захтеви односе.

Министар прописује учесталост спровођења службених контрола одређеног биља, биљних производа и других предмета одређеног порекла или из одређеног места производње и субјеката који издају биљне пасоше, стављају ознаке на дрвени материјал који се користи за паковање, односно издају службене потврде.

Додатни захтеви у вези са ГМО

Члан 28.

Службене контроле којима се проверава усаглашеност са захтевима прописаним у члану 3. став 1. тач. 1) – 3) овог закона обухватају службене контроле присуства ГМО у храни и храни за животиње које се спроводе у свим фазама производње, прераде и дистрибуције у пољопривредно-прехрамбеном ланцу у складу са законом којим се уређују генетички модификовани организмима.

Додатни захтеви у вези са средствима за заштиту биља

Члан 29.

Службене контроле којима се проверава усаглашеност са захтевима прописаним у члану 3. став 1. тачка 8) овог закона обухватају службене контроле средстава за заштиту биља, активних супстанци и

протектаната, синергиста, коформуланата и ађуванаса у складу са прописом којим се уређују средства за заштиту биља.

Учесталост спровођења службених контрола из става 1. овог члана заснива се на ризику, узимајући у обзир:

1) резултате активности мониторинга, укључујући и оне о резидуама средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње у складу са прописима којима се уређују средства за заштиту биља и о стању површинских и подземних вода и заштићених подручја у складу са прописима којима се уређује заштита вода;

2) информације о нерегистрованим средствима за заштиту биља, укључујући нелегалну трговину средствима за заштиту биља;

3) информације о тровањима средствима за заштиту биља, укључујући и доступне информације о потенцијалним штетним или неприхватљивим ефектима средстава за заштиту биља, као и информације о предузетим здравственим интервенцијама установе надлежне за контролу тровања.

Министар прописује учесталост и начин спровођења службених контрола у вези са производњом, обележавањем, паковањем, превозом, складиштењем, стављањем на тржиште и применом средстава за заштиту биља.

Додатни захтеви у вези са органском производњом и означавању органских производа

Члан 30.

Службене контроле и друге службене активности органске производње и означавања органских производа обухватају проверу усаглашености са захтевима прописаним у члану 3. став 1. тачка 9) овог закона.

Министар прописује начин спровођења службених контрола органске производње и означавања органских производа, као и методе узорковања и лабораторијског испитивања.

Додатни захтеви у вези са употребом и означавањем производа заштићеним ознакама географског порекла и ознакама гарантовано традиционалних специјалитета, као и традиционалним изразима у сектору вина

Члан 31.

Овлашћено тело за послове из области службених контрола и других службених активности који се односе на употребу, декларисање и означавање производа заштићеним ознакама географског порекла и ознакама гарантовано традиционалних специјалитета, као и традиционалним изразима у сектору вина може да:

1) одређене активности субјекта подвргну планским или учесталим службеним контролама;

2) наложе субјекту да повећа учесталост сопствених контрола;

3) наложе субјекту да измени етикету ради усклађивања са спецификацијама производа и захтевима прописаним у члану 3. став 1. тачка 10) овог закона.

Министар прописује начин спровођења службене контроле ради провере усаглашености са спецификацијом производа и провере усаглашености захтева у погледу означавања производа заштићеним ознакама географског порекла и ознакама гарантовано традиционалних специјалитета, као и традиционалним изразима у сектору вина.

V. СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ ЖИВОТИЊА И РОБЕ КОЈА СЕ УВОЗИ, ОДНОСНО КОЈА ЈЕ У ТРАНЗИТУ КРОЗ РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ

1. Службене контроле на граничним контролним местима

Животиње и роба који подлежу службеним контролама на граничним контролним местима

Члан 32.

На граничним контролним местима спроводи се службена контрола сваке пошиљке која се увози у Републику Србију, односно која је у транзиту, и то:

- 1) животиње;
- 2) производе животињског порекла, репродуктивни материјал, споредне производе животињског порекла, сено и сламу, као и храну која садржи састојке биљног и животињског порекла (у даљем тексту: мешовита храна);
- 3) биље, биљне производе и друге предмете;
- 4) робу из земаља за коју је неопходна мера привременог повећања службених контрола при увозу у Републику Србију због познатог или новог ризика или због тога што постоје докази о учесталој неусаглашености са захтевима прописаним у одређеној области на коју се овај закон примењује;
- 5) животиње и робу која подлеже хитним мерама у складу са прописима којима се уређују: безбедност хране, храна за животиње, здравље животиња и здравље биља;
- 6) животиње и робу за чији су увоз у Републику Србију прописани допунски захтеви за увоз пошиљака у складу са овим законом, односно посебни захтеви или мере у складу са посебним прописима у области на које се овај закон примењује.

Одредбе овог члана не примењују се на пошиљке из става 1. тач. 1) – 3) овог члана када нису комерцијалне природе, осим ако је другачије прописано посебним прописима у случајевима из става 1. тач. 4) – 6) овог члана.

Субјекти одговорни за пошиљку дужни су да поднесу захтев за спровођење службене контроле животиња и робе из става 1. овог члана на граничном контролном месту.

Министар, односно министар здравља утврђује листу животиња, као и робе који подлежу службеним контролама на граничним контролним местима.

Министар прописује захтеве за увоз у Републику Србију одређене робе, начин и учесталост спровођења службених контрола, као и листу хране и хране за животиње на које се примењује привремено повећање службених контрола.

Животиње и роба изузети од службених контрола на граничним контролним местима

Члан 33.

Одређене животиње и роба могу бити изузети од службених контрола на граничним контролним местима, и то:

- 1) роба која се шаље као комерцијални узорак или изложбени примерак, а која није намењена да се ставља на тржиште;
- 2) животиње и роба које се користе у научноистраживачке сврхе;

3) роба утоварена у превозна средства у међународном превозу, која се не истовара и намењена је за исхрану посаде и путника;

4) роба која је део личних ствари путника и намењена је за личну исхрану или употребу;

5) мале пошиљке робе послате физичким лицима које нису намењене за стављање на тржиште;

6) кућни љубимци;

7) роба која је посебно обрађена и не прелази прописане количине;

8) животиње и одређена роба које представљају низак ризик или не представљају специфичан ризик и за које контроле на граничним контролним местима нису неопходне.

Министар, односно министар здравља прописује захтеве и начин за увоз животиње и робе за које се не спроводи службена контрола на граничним контролним местима и одређује количине тих животиња и робе.

Начин спровођења службене контроле на граничним контролним местима

Члан 34.

Службене контроле пошиљака из члана 32. став 1. овог закона спроводе се после доласка пошиљке на гранично контролно место и обухватају проверу документације, проверу идентитета и физички преглед пошиљке.

Све пошиљке подлежу провери документације.

Провере идентитета и физичког прегледа пошиљака спроводи се са учесталошћу која зависи од ризика који представља свака пошиљка по здравље људи, животиње или биље, добробит животиња или по животну средину у погледу ГМО и средстава за заштиту биља.

Физички преглед је обавезан за пошиљке:

1) животиња, меса и осталих јестивих кланичних производа;

2) акватичних животиња, производа животињског порекла, репродуктивног материјала или споредних производа животињског порекла;

3) биља, биљних производа и других предмета.

Надлежном инспектору на граничном контролном месту, при обављању физичког прегледа из става 4. тач. 1) и 2) овог члана, може да помаже лице које је прошло одговарајућу обуку у складу са чланом 8. овог закона.

Надлежни инспектор узима узорке животиња и робе током службене контроле и о томе обавештава субјекта а, према потреби, и надлежни царински орган и одлучује о задржавању пошиљке до добијања резултата обављеног испитивања или дијагностике, односно да ли се пошиљка може ставити на тржиште под условом да је обезбеђена њихова следљивост.

Службене контроле пошиљака животиња које се превозе, као и превозних средстава на граничним контролним местима спроводе се у складу са плановима контроле, како би се утврдила усаглашеност са захтевима о добробити животиња и дао приоритет службеним контролама животиња које се превозе, а којим се скраћује одлагање таквих контрола.

Надлежни инспектор решењем дозвољава увоз, односно транзит пошиљке до одређеног одредишта у Републици Србији, односно ако је тако назначено у Заједничком здравственом улазном документу (у даљем тексту: ЗЗУД) и забрањује стављање на тржиште пошиљке до добијања налаза службене лабораторије којим се потврђује безбедност пошиљке по здравље животиња и људи, као и биља, биљних производа и других предмета.

Министар, односно министар здравља прописује број транспортних јединица које могу да чине појединачну пошиљку и максимални број транспортних јединица или делова у свакој пошиљци.

Министар, односно министар здравља прописује захтеве и начин спровођења:

- 1) провере документације, провере идентитета и физичких прегледа пошиљака на граничним контролним местима;
- 2) службених контрола пошиљки у транзиту и претовару;
- 3) провере документације, проверу идентитета и физичког прегледа пошиљки одређене хране и хране за животиње у месту царињења.

Министар прописује захтеве када се не проверава документација пошиљака биља, биљних производа и других предмета у случају када се врши претовар, односно када су у транзиту.

Министар, односно министар здравља прописује учесталост провера идентитета и физичких прегледа одређених пошиљки, које се увозе у Републику Србију.

Сертификати и документација која прати пошиљке и подељене пошиљке

Члан 35.

Уз захтев за спровођење службене контроле пошиљке на граничном контролном месту надлежном инспектору подносе се и оригинали службених сертификата или документације, или њихових електронских еквивалената за које постоји обавеза да прате пошиљку из члана 32. став 1. овог закона у складу са захтевима прописаним у области на које се овај закон примењује.

Надлежни инспектор на граничном контролном месту издаје субјекту одговорном за пошиљку оверен папирни или електронски примерак службеног сертификата или документације из става 1. овог члана, или, уколико је пошиљка подељена, појединачно оверене папирне или електронске примерке таквих сертификата или документације.

Пошиљке не могу да се раздвајају док се не спроведе службена контрола и не попуни ЗЗУД.

Министар прописује захтеве када ЗЗУД прати пошиљку која подлеже службеној контроли на граничном контролном месту до места одредишта.

Најава пошиљки

Члан 36.

Субјект одговоран за пошиљку из члана 32. став 1. овог закона дужан је да најави пошиљку надлежном инспектору на граничном контролном месту најмање 24 часа пре очекиваног пристизања пошиљке.

Изузетно од става 1. овог члана, надлежни инспектор на граничном контролном месту може да прихвати најаву од најмање четири часа пре очекиваног доласка пошиљке.

Надлежни инспектор на граничном контролном месту задужен за необрађене трупце и резано и цепано дрво може да прихвати најаву за период од највише пет радних дана пре очекиваног пристизања такве пошиљке.

Министар прописује захтеве и начин најаве пошиљке животиња и роба које се прегледају на граничном контролном месту.

Одлучивање о пошиљкама

Члан 37.

Министарство одлучује о свакој пошиљци из члана 32. став 1. овог закона после спроведене службене контроле од стране надлежног инспектора.

Употреба ЗЗУД

Члан 38.

Субјекат одговоран за пошиљку дужан је да обезбеди за сваку пошиљу из члана 32. став 1. овог закона све податке о идентификацији пошиљке и њеном одредишту.

ЗЗУД попуњава, у папирном или електронском облику:

1) субјекат одговоран за пошиљку из члана 32. став 1. овог закона, приликом најаве пошиљке надлежној инспекцији на граничном контролном месту;

2) надлежни инспектор на граничном контролном месту после спроведене службене контроле, ради уношења у информациони систем података о спроведеној службеној контроли.

Субјект одговоран за пошиљку дужан је да, пре физичког пристизања пошиљке на гранично контролно место, унапред обавестити надлежног инспектора на граничном контролном месту о пристизању пошиљки из члана 32. став 1. овог закона, тако што подноси ЗЗУД попуњен у одговарајућем делу.

Надлежни инспектор на граничном контролном месту попуњава ЗЗУД, после:

1) спроведених службених контрола прописаних чланом 34. став 1. овог закона;

2) доступних резултата физичког прегледа, када је тај преглед потребан;

3) одлучивања у складу са чланом 37. овог закона, а резултат тог одлучивања уноси у ЗЗУД.

Министар прописује начин издавања и изглед обрасца Заједничког здравственог улазног документа.

Употреба ЗЗУД од стране царинског органа

Члан 39.

Субјекат одговоран за пошиљку дужан је да, после попуњавања ЗЗУД од стране надлежног инспектора на граничном контролном месту, поднесе ЗЗУД царинском органу, ради поступања са пошиљком у складу са царинском процедуром, укључујући улаз или руковање у царинским складиштима или слободним зонама.

Царински орган:

1) предузима радње које је навео надлежни инспектор на граничном контролном месту у складу са царинским поступком;

2) дозвољава стављање пошиљке на тржиште када је достављен коначно попуњен ЗЗУД који потврђује да је пошиљка усклађена са захтевима прописаним у области на које се овај закон примењује.

У случајевима у којима се подноси царинска декларација за пошиљку, а ЗЗУД не прати пошиљку, царински орган задржава пошиљку и без одлагања обавештава надлежног инспектора на граничном контролном месту.

Надлежни инспектор налаже уништавање или враћање пошиљке из става 3. овог члана у земљу извозницу.

Одређивање граничних контролних места

Члан 40.

Службена контрола животиња и робе спроводи се на граничним контролним местима.

Изузетно од става 1. овог члана, увоз одређених животиња и робе може се вршити на граничним контролним местима који се за ту намену решењем министра, привремено отварају.

Министар одређује гранична контролна места.

Списак граничних контролних места на територији Републике Србије објављује се путем званичне интернет странице и садржи податке за свако гранично контролно место, и то:

- 1) тачну локацију и врсту саобраћаја (речни, ваздушни, железнички или друмски);
- 2) животиње и робу које су обухваћене њеним обимом рада;
- 3) контакт;
- 4) радно време.

Минимални захтеви за гранична контролна места

Члан 41.

Гранична контролна места морају имати:

- 1) довољан број запослених са одговарајућим квалификацијама;
- 2) објекте или простор који одговарају природи и обиму животиње и робе са којима раде;
- 3) опрему и просторије или друге објекте који омогућавају спровођење службених контрола за животиње и робу за коју је гранично контролно место одређено;
- 4) успостављен систем којим се обезбеђује приступ било којој другој опреми, простору и услугама неопходним за спровођење мера у случају: сумње на неусаглашеност, неусаглашених пошиљки или пошиљки које представљају ризик;
- 5) прописане процедуре за непредвиђене и неочекиване ситуације или догађаје којима се обезбеђује неометано функционисање службених контрола и ефикасна примена мера у случају: сумње на неусаглашеност, неусаглашених пошиљки или пошиљки које представљају ризик;
- 6) технологију и опрему неопходну за функционисање информационог система потребног за руковање и размену података и информација;
- 7) приступ услугама службених лабораторија које обезбеђују аналитичке резултате, резултате испитивања и дијагностичке резултате у одговарајућим роковима и које су, према потреби, опремљене алатима који су неопходни да се обезбеди унос добијених резултата испитивања и дијагностичких процедура у информациони систем за руковање и размену података и информација;
- 8) прописане процедуре за правилно руковање животињама и робом и за спречавање ризика који могу настати унакрсном контаминацијом;
- 9) прописане процедуре за испуњавање стандарда биолошке сигурности да би се спречило уношење и ширење болести у Републику Србију.

Министар прописује минималне захтеве, као и одступања од минималних захтева за гранична контролна места.

2. Животиње и роба осим оних које обавезно подлежу службеним контролама на граничним контролним местима

Службене контроле попиљака животиња и робе осим оних које обавезно подлежу службеним контролама на граничним контролним местима

Члан 42.

Надлежна инспекција редовно врши службене контроле на основу процењеног ризика и са одговарајућом учесталошћу попиљака животиња и робе осим оних које обавезно подлежу службеним контролама на граничним контролним местима, ради утврђивања усаглашености са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Одговарајућа учесталост службених контрола попиљака животиња и робе из става 1. овог члана, утврђује се узимајући у обзир следеће:

1) ризике по здравље људи, животиња или биља, добробити животиња или ризике по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља, у зависности од врсте животиња и робе;

2) информације које указују на вероватноћу да би потрошачи могли бити доведени у заблуду, а нарочито у погледу природе, идентитета, својстава, састава, количине, рока трајања, земље порекла или места порекла и начина производње робе;

3) податке о претходним потврдама усаглашености са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује који се односе на животиње или робу, и то:

(1) земљу порекла и објекат или место производње,

(2) извозника,

(3) субјекта који је одговоран за попиљку;

4) контроле које су већ извршене над животињама и робом;

5) гаранције које дају надлежни органи земље порекла о усаглашености попиљака животиња и робе са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује или са прописима или захтевима које је Република Србија признала као истоветне њима.

Службене контроле из става 1. овог члана спроводе се на одговарајућем месту у оквиру царинске територије, укључујући и:

1) гранично контролно место;

2) место пуштања на тржиште у Републици Србији;

3) складиште и објекат субјекта одговорног за попиљку;

4) место одредишта.

Изузетно од ст. 1. и 3. овог члана, надлежни инспектор на граничном контролном месту спроводи службене контроле попиљака животиња и робе, када њихов увоз, односно транзит може представљати ризик по здравље људи, животиња и биља, добробит животиња или ризик по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља, и то:

1) провером превозног средства, и у случају када су празна; и

2) провером амбалаже, укључујући и палете.

Царински орган не може да предузима радње за робу у складу са законом којим се уређује царински поступак, пре него што надлежни инспектор спроведе службену контролу над том робом.

Начин спровођења службених контрола попиљака животиња и робе осим оне
које обавезно подлежу службеним контролама
на граничним контролним местима

Члан 43.

Службене контроле које се спроводе у складу са чланом 42. став 1. овог закона обухватају:

- 1) проверу документације;
- 2) проверу идентитета и физички преглед у зависности од ризика за здравље људи, животиња или биља, добробити животиња или ризика по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља.

Надлежни инспектор обавља физички преглед из става 1. тачка 2) овог члана под одговарајућим условима, који омогућавају правилно спровођење прегледа.

Министар прописује случајеве и захтеве пријаве приспећа за попиљке одређене робе која се увози.

Узорци попиљака животиња и робе осим оних које обавезно подлежу
службеним контролама на граничним контролним местима

Члан 44.

Надлежни инспектор узима узорке животиња и робе током службене контроле и о томе обавештава субјекта а, према потреби, и надлежни царински орган и одлучује о задржавању попиљке животиња и робе до добијања резултата обављеног испитивања или дијагностике, односно да ли се попиљка животиње и робе може ставити на тржиште под условом да је обезбеђена њихова следљивост.

Министар, односно министар здравља прописује начин поступања са попиљком животиње и робе која се задржава до добијања резултата испитивања или дијагностике како би се обезбедила следљивост, као и документацију која прати попиљку животиње и робе.

3. Активности у случају сумње на неусаглашеност и у случају неусаглашености попиљке која се увози, односно која је у транзиту

Сумња на неусаглашеност

Члан 45.

У случају појаве сумње на неусаглашеност попиљака животиња и робе из члана 32. став 1. и члана 42. став 1. овог закона са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује, спроводе се службене контроле ради потврде или отклањања сумње.

Службена контрола спроводи се и када субјекат одговоран за попиљку не пријави да се попиљка састоји од животиња, односно робе из члана 32. став 1. овог закона, а постоји разлог за сумњу да је та животиња, односно роба присутна у попиљци.

Надлежни инспектор службено задржава попиљке из ст. 1. и 2. овог члана до завршетка службене контроле.

Ако је потребно попиљке из става 3. овог члана се издвајају, односно стављају у карантин, а животиње које се у њима налазе се чувају, хране, поје и лече у одговарајућим условима до завршетка службене контроле.

У случају да надлежни инспектор сумња на превару или обману субјекта који је одговоран за попиљку или ако се службеном контролом утврди

учестало кршење захтева прописаних у одговарајућој области на коју се овај закон примењује, надлежни инспектор, поред мера прописаних у члану 46. ст. 5 – 8. овог закона, спроводи повећан број службених контрола пошиљака истог порекла или намене.

Предузимање мера у случају неусаглашених пошиљака

Члан 46.

Надлежни инспектор налаже службено задржавање, односно забрану увоза, односно транзита пошиљке животиња и робе која није усаглашена са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Ако је потребно пошиљке из става 1. овог члана се издвајају, односно стављају у карантин.

Ако се животиња налази у пошиљци из става 2. овог члана, животиња мора да се чува, храни, поји и лечи у одговарајућим условима до доношења одлуке о поступању о пошиљци.

Ако се у пошиљци из става 2. овог члана налази роба, у зависности од врсте одређене робе, предузима се и мера предострожности, ако је то могуће.

Надлежни инспектор за пошиљке из става 1. овог члана одмах налаже субјекту да:

- 1) уништи пошиљку; или
- 2) поново отпреми пошиљку у складу са чланом 51. овог закона; или
- 3) подвргне пошиљку посебној обради у складу са чланом 50. овог закона или подвргне другим неопходним мерама којим се обезбеђује усаглашеност са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује и, према потреби, пренамени пошиљку у друге сврхе.

При спровођењу мера из става 5. овог члана узимају се у обзир захтеви прописани у одговарајућој области на коју се овај закон примењује, укључујући захтев у вези са спречавањем појаве бола и патње, страха и стреса у случају пошиљки живих животиња.

Ако се пошиљка састоји од биља, биљних производа или других предмета, мере из става 5. овог члана примењује се на целу пошиљку, односно њене партије.

Надлежни инспектор узима изјаву од субјекта одговорног за пошиљку пре налагања мере у складу са ставом 5. овог члана, осим када је неопходно одмах предузети меру због ризика по здравље људи, животиња или биља, добробит животиња или ризика по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља.

Изузетно од става 5. овог члана, надлежни инспектор може наложити предузимање мера само на одређеном делу пошиљке, под условом да делимично уништење, поновна отпрема пошиљке, посебна обрада или друга мера:

- 1) обезбеђује усаглашеност у складу са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује;
- 2) не представља ризик по здравље људи, животиња или биља, односно добробит животиња или ризик по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља;
- 3) не омета спровођење службене контроле.

Надлежни инспектор дужан је да о забрани увоза, односно транзита попиљке, као и о другим мерама наложеним у складу са ст. 5 – 8. и ставом 11. овог члана и чланом 47. овог закона, обавести царински орган и субјекта који је одговоран за попиљку, као и Министарство, односно Министарство здравља које о томе обавештава надлежни орган земље порекла, односно последњу земљу транзита.

Ако попиљке животиње и робе из члана 32. став 1. овог закона нису пријављене, односно нису пријављене у складу са захтевима прописаним овим законом, надлежни инспектор налаже да се таква попиљка без одлагања задржи, односно врати.

На попиље из става 11. овог члана примењују се одредбе ст. 1 – 8. овог члана и одредба став 10. овог члана.

Мере из овог члана спроводе се о трошку субјекта који је одговоран за попиљку.

Мере које треба предузети у вези са попиљкама које представљају ризик

Члан 47.

Ако се у току службене контроле утврди да попиљка представља ризик по здравље људи, животиња или биља, добробит животиња, односно ризик по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља, таква попиљка се издваја, односно ставља у карантин, а животиње које се у њој налазе се чувају, збрињавају и лече у одговарајућим условима до доношења одлуке о поступању о попиљци.

Надлежни инспектор задржава попиљку из става 1. овог члана и без одлагања налаже субјекту који је одговоран за попиљку да:

1) уништи попиљку у складу са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује, предузимајући све неопходне мере како би се заштитило здравље људи, животиња или биља, добробит животиња или животна средина, укључујући захтев у вези са спречавањем појаве бола и патње, стрха и стреса у случају попиљки живих животиња; или

2) подвргне попиљку посебној обради у складу са чланом 50. овог закона.

Мере из овог члана спроводе се о трошку субјекта који је одговоран за попиљку.

Поступање са

попиљкама које нису усклађене са захтевима за увоз, односно транзит

Члан 48.

Надлежни инспектор поништава службени сертификат и, према потреби, другу документацију која прати попиљку над којом се спроводе наложене мере у складу са овим законом и прописима донетим у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Надлежни инспектор у месту извршења мера наложених у току службене контроле врши надзор над применом мера како би се осигурало да попиљка не доведе до штетних ефеката по здравље људи, животиња или биља, добробит животиња или животну средину, док се чека примена тих мера или у току примене.

Неспровођење наложених мера

Члан 49.

Субјект који је одговоран за пошиљку дужан је да без одлагања спроводе све наложене мере у складу са овим законом, а најкасније у року од 60 дана од дана обавештења у складу са чланом 46. став 10. овог закона.

Надлежни инспектор може за извршење мера из става 1. овог члана одредити временски период и краћи од 60 дана.

Ако после истека рока из ст. 1. и 2. овог члана субјект који је одговоран за пошиљку не спроведе наложене мере, надлежни инспектор одузима пошиљку и налаже:

1) уништавање пошиљке;

2) у случајевима из члана 47. овог закона, да се пошиљка уништи у објектима одговарајуће намене који се налазе најближе граничном контролном месту, уз предузимање свих неопходних мера за заштиту здравља људи, животиња или биља, добробити животиња, односно животне средине.

Надлежни инспектор може продужити временски период из ст. 1. и 2. овог члана за онолико времена колико је неопходно да се добију резултати другог стручног мишљења у складу са овим законом, под условом да продужење рока не представља ризик по здравље људи, животиња и биља, добробит животиња или ризик по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља.

Мере из овог члана спроводе се о трошку субјекта који је одговоран за пошиљку.

Посебна обрада пошиљака

Члан 50.

Посебна обрада пошиљака из члана 46. став 5. тачка 3) и члана 47. став 2. тачка 2) овог закона укључује:

1) обраду или прераду, у коју, по потреби, спада и деконтаминација, али не и разређивање, тако да пошиљка испуњава захтеве прописане у одговарајућој области на коју се овај закон примењује или захтеве друге земље ради поновног отпремања; или

2) све друге начине обраде погодне за безбедну исхрану људи или животиња или у друге сврхе.

Посебна обрада из става 1. овог члана:

1) спроводи се ефективно и њоме се обезбеђује отклањање ризика по здравље људи, животиња или биља, добробит животиња или ризика по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља;

2) документује се и спроводи под надзором надлежног инспектора или, према потреби, под надзором надлежних органа друге земље у складу са билатералним споразумом;

3) испуњава захтеве прописане у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Министар, односно министар здравља прописује захтеве и начин за спровођење посебне обраде пошиљака.

Поновна отпрема поштиљака

Члан 51.

Надлежни инспектор налаже поновну отпрему поштиљака ако је:

1) одредиште договорено са субјектом који је одговоран за поштиљку;

2) субјекат који је одговоран за поштиљку обавестио надлежни орган Републике Србије писменим путем да је надлежни орган земље порекла или, у случају да се ради о различитим земљама, земље одредишта обавештен о разлозима и околностима забране увоза предметне поштиљке у Републику Србију;

3) субјекат добио сагласност надлежног органа земље одредишта који је обавестио надлежни орган Републике Србије о својој спремности да прихвати поштиљку ако земља одредишта није земља порекла;

4) поновно отпремање у складу са захтевима за добробит животиња у случају поштиљке животиња.

Захтеви из става 1. тач. 2) – 4) овог члана не примењују се на поштиљке робе из члана 32. став 1. тачка 3) овог закона.

4. Одобравање контрола пре извоза

Одобравање службене контроле пре извоза које се спроводе у другим земљама

Члан 52.

Министарство, односно Министарство здравља може, на захтев друге земље, да одобри службене контроле које та земља спроводи над поштиљкама пре извоза у Републику Србију, када се утврди да те поштиљке испуњавају захтеве прописане у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Одобравање из става 1. овог члана примењује се само на поштиљке пореклом из те друге земље и може се издати за једну или више врста животиња, односно робе.

Одобравање из става 1. овог члана даје се земљи извозници ако приложени докази и, према потреби, спроведена контрола Министарства, односно Министарства здравља потврђују да систем службених контрола те земље обезбеђује да:

1) поштиљка која се извози у Републику Србију испуњава захтеве прописане у одговарајућој области на коју се овај закон примењује, односно испуњава истоветне захтеве;

2) су контроле које су спроведене у другој земљи пре отпреме у Републику Србију довољно ефективне да замене или смање учесталост провере документације, провере идентитета и физичког прегледа прописаних у одговарајућој области у складу са овим законом.

Одобравање из става 1. овог члана обухвата:

1) учесталост службених контрола које спроводе Министарство, односно Министарство здравља при увозу поштиљака у Републику Србију, у случају да нема разлога за сумњу у неусаглашеност са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује или сумњу на преварне радње или обмањујуће праксе;

2) службени сертификат који мора да прати поштиљку која се увози у Републику Србију, ако је то потребно;

3) податак о надлежном органу друге земље који је одговоран за спровођење контрола пре извоза, укључујући овлашћена тела која испуњавају захтеве истоветне захтевима прописаним у чл. 18 – 21. овог закона.

Надлежни орган или овлашћено тело из става 4. тачка 3) овог члана одговорни су за контакте са Министарством, односно Министарством здравља и обезбеђују да службени сертификат из става 4. тачка 2) овог члана прате сваку пошиљку која се контролише.

Када се службеним контролама пошиљака које су одобрене открије неусаглашеност са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује, Министарство, односно Министарство здравља може укинути одобрење.

5. Сарадња између органа

Сарадња између органа у вези са
пошиљкама које се увозе, односно које су у транзиту

Члан 53.

Ради спровођења службене контроле пошиљака у складу са одредбама овог закона и у области на које се овај закон примењује, Министарство, Министарство здравља, царински орган и други органи Републике Србије у чијој су надлежности животиње и роба која се увози, односно која је у транзиту обезбеђују:

- 1) узајамни приступ информацијама које су неопходне за организацију и обављање активности у вези са животињама и робом;
- 2) благовремену размену информација у вези са животињама и робом.

Сарадња надлежних органа

Члан 54.

Царински орган задржава пошиљку која не подлеже службеној контроли на граничном контролном месту а за које је поднета царинска декларација за стављање на тржиште, ако постоји сумња да пошиљка може представљати ризик по здравље људи, животиња или биља, добробит животиња или ризик по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља и о задржавању пошиљке одмах обавештава надлежног инспектора.

Пошиљка из става 1. овог члана ставља се на тржиште ако у року од три радна дана од пријема писаног обавештења о задржавању надлежни инспектор не затражи од царинског органа продужетак задржавања, односно обавести царински орган да ризик не постоји.

У случају да надлежни инспектор утврди да постоји ризик по здравље људи, животиња или биља, односно добробит животиња или ризик по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља:

- 1) царински орган не дозвољава стављање на тржиште пошиљке и на фактури која прати пошиљку, као и на пратећу документацију, односно њихове електронске еквиваленте наводи следећу изјаву: „Производ представља ризик – стављање у слободан промет није дозвољено”;

- 2) царински орган не може да спроведе царински поступак пре него што надлежни инспектор одлучи о поступању са пошиљком;

3) примењују се одредбе захтева прописаних у одговарајућој области на коју се овај закон примењује, као и члан 46. ст. 1 – 8. и став 10. и чл. 47 – 51. овог закона.

6. Захтеви за посебне службене контроле и мере

Захтеви за посебне службене контроле дрвеног материјала који се користи за паковање робе или као помоћно средство у превозу пошиљака и мерама које се предузимају после спровођења тих контрола

Члан 55.

Преглед дрвеног материјала који се користи за паковање робе или као помоћно средство у превозу пошиљака (у даљем тексту: дрвени материјал) који не подлеже службеној контроли на граничним контролним местима, при увозу или у транзиту спроводи царински орган.

Надлежни инспектор спроводи посебну службену контролу дрвеног материјала на основу програма мониторинга који се доноси у складу са проценом ризика.

Програм мониторинга нарочито садржи: начин спровођења посебне службене контроле дрвеног материјала, мере које ће се предузети, потребна средства за финансирање и друге показатеље од значаја за спровођење Програма мониторинга.

Субјекат одговоран за пошиљку која садржи дрвени материјал дужан је да у року од 24 сата пре приспећа пошиљке обавести надлежног инспектора о приспећу пошиљке.

У случају да дрвени материјал није у складу са захтевима у складу са овим законом и у складу са законом којим се уређује здравље биља, надлежни инспектор може да наложи уништавање, посебну обраду или поновну отпрему.

Ако се у току физичког прегледа пошиљке на месту на којем се пошиљка ставља у промет или на месту одредишта пошиљке открије да дрвени материјал не испуњава прописане захтеве, надлежни инспектор налаже субјекту одговорном за пошиљку да без одлагања уништи тај дрвени материјал. Пре и у току уништавања, са дрвеним материјалом поступа се тако да се спречи ширење карантинских штетних организама на биљу у складу са законом којим се уређује здравље биља.

Ако се субјекту одговорном за пошиљку наложи мера да дрвени материјал врати, пошиљка мора да остане под надзором царинског органа све док тај дрвени материјал који не задовољава захтеве не напусти територију Републике Србије у складу са прописима којима се уређује царински поступак.

Министар доноси програм мониторинга посебних службених контрола дрвеног материјала који се користи за паковање робе или као помоћно средство у превозу пошиљака који не подлеже службеној контроли на граничним контролним местима.

Захтеви за посебне службене контроле одређених животиња и роба
пореклом из Републике Србије на повратку у њу након
што им је забрањен улазак у другу земљу

Члан 56.

Над животињама и робом из члана 32. став 1. тач. 1) – 3) овог закона пореклом из Републике Србије на повратку у њу након што им је забрањен улазак у другу земљу спроводе се посебне службене контроле.

Министар, односно министар здравља прописује начин спровођења посебне службене контроле пошилики одређених животиња и робе пореклом из Републике Србије на повратку у њу након што им је забрањен улазак у другу земљу, као и документацију која прати те пошилике.

Захтеви за посебне службене контроле одређених роба која је намењена
снабдевању бродова или потрошњи од стране посаде и путника

Члан 57.

Посебне службене контроле спроводе се за робу из члана 32. став 1. тачка 2) овог закона која се испоручује на бродове која напуштају Републику Србију, без обзира да ли се складиште у одобреним складиштима или у слободним царинским зонама, и намењена је снабдевању бродова или потрошњи од стране посаде и путника.

Министар прописује начин спровођења посебне службене контроле одређене робе која се испоручује на бродове која напуштају Републику Србију, без обзира да ли се складиште у одобреним складиштима или у слободним царинским зонама и намењена је снабдевању бродова или потрошњи од стране посаде и путника.

Захтеви за посебне службене контроле у вези са праћењем превоза и приспећа
пошилика одређених роба

Члан 58.

Надлежни инспектор на граничном контролном месту дозвољава превоз пошилики робе из члана 32. став 1. тачка 2) овог закона до објекта у месту одредишта ако је службеном контролом утврђена усаглашеност пошилике.

Надлежни инспектор на граничном контролном месту дозвољава превоз пошилике дивљачи са кожом и крзном до објекта у месту одредишта пре завршетка физичких провера.

Дозвољава се превоз пошилике из ст. 1. и 2. овог члана до објекта у месту одредишта ако:

- 1) је пошилка пломбирана од стране надлежног инспектора на граничном контролном месту;
- 2) се пошилка превози без истоваривања и дељења;
- 3) се пошилка превози до објекта у месту одредишта како је наведено у ЗЗУД-у.

Субјекат одговоран за објекат у месту одредишта за пошилике из ст. 1. и 2. овог члана дужан је да, у року од 24 сата по приспећу пошилике, обавести надлежног инспектора одговорног за спровођење службених контрола у месту одредишта о приспећу пошилике у тај објекат.

Министар прописује врсту робе за коју се дозвољава превоз од граничног контролног места до објекта у месту одредишта, као и начин спровођења посебне службене контроле те робе.

VI. УЗОРКОВАЊЕ, ИСПИТИВАЊЕ И ДИЈАГНОСТИКА

Методе које се користе за узорковање, испитивање и дијагностику

Члан 59.

Методе које се користе за узорковање и лабораторијска испитивања и дијагностику током службених контрола и других службених активности морају бити у складу са прописима којима се утврђују те методе или захтевима прихватљивости за те методе.

Ако методе из става 1. овог члана нису прописане, службена лабораторија користи једну од следећих метода за одређена испитивања и дијагностику, и то:

1) методу усклађену са релеватним међународно признатим правилима, односно протоколима, укључујући протоколе усвојене од стране надлежног тела за стандардизацију, или релевантне методе развијене или препоручне од стране референтних лабораторија Европске уније које су верификоване, односно валидиране у складу са међународно признатим научним протоколима;

2) ако одговарајућа правила или протоколи из тачке 1) овог става не постоје користе се:

(1) релевантне методе које су развиле или препоручиле референтне лабораторије Републике Србије и које су верификоване, односно валидиране у складу са међународно признатим научним протоколима, или

(2) релевантне методе развијене и верификоване, односно валидиране у складу са међулабораторијским или унутарлабораторијским тестовима верификације, односно валидације метода са међународно прихваћеним научним протоколима.

У случају да су хитно потребна лабораторијска испитивања или дијагностика, а не постоји ниједна од метода из ст. 1. и 2. овог члана, референтна лабораторија Републике Србије или, ако референтна лабораторија Републике Србије не постоји, службена лабораторија може да користи одговарајуће методе до валидације, односно верификације одговарајуће методе у складу са међународно прихваћеним научним протоколима.

Министар прописује начин узимања узорака, методе које се користе за узорковање, лабораторијска испитивања и дијагностику током службених контрола и других службених активности, аналитичке, испитивачке или дијагностичке параметре, мерну несигурност и начин валидације, односно верификације тих метода и тумачење резултата лабораторијског испитивања и дијагностике у зависности од области на које се овај закон примењује, као и захтеве прихватљивости за методе које се користе за лабораторијско испитивање и дијагностику.

Друго стручно мишљење

Члан 60.

Субјекат чије су животиње или роба предмет узимања узорака, лабораторијског испитивања и дијагностике током спровођења службене контроле имају право на друго стручно мишљење, укључујући поновно испитивање, о свом трошку.

Право на друго стручно мишљење, укључујући поновно испитивање, не одлаже предузимање хитних мера за уклањање или ограничавање ризика по здравље људи, животиња или биља, по добробит

животиња или ризика по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља, у складу са овим законом и захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Изузетно од става 1. овог члана, субјекат нема право на друго стручно мишљење, укључујући и поновно испитивање, при оцењивању присуства карантинских штетних организама на биљу, биљним производима или другим предметима, ради провере усаглашености са захтевима прописаним законом којим се уређује здравље биља, као и при оцењивању присуства генетички модификованих организама ради провере усаглашености са захтевима прописаним законом којим се уређују генетички модификовани организми.

При узимању узорак субјекат је дужан да надлежном инспектору стави бесплатно на располагање довољну количину узорак која је неопходна за лабораторијско испитивање и дијагностику, укључујући и друго стручно мишљење и поновно испитивање.

Узорковање у току службене контроле спроводи се тако да ствара минималне трошкове за субјекта.

Узимање узорак животиња и робе која се продаје
путем даљинске трговине

Члан 61.

Животиња и роба која се продаје путем даљинске трговине, коју надлежни инспектор наручи од субјекта, без откривања свог идентитета, може да се користи као узорак за потребе службене контроле.

Када добије узорке, надлежни инспектор је дужан да субјекта од којег је узорак наручен обавести да је тај узорак узет за потребе службене контроле, као и да може да оствари право на друго стручно мишљење у складу са чланом 60. став 1. овог закона.

Одредбе овог члана примењују се и на овлашћена тела.

Службене лабораторије

Члан 62.

Ради спровођења службене контроле и других службених активности одређују се службене лабораторије у одговарајућој области на које се овај закон примењује.

Ради спровођења службене контроле и других службених активности, послове лабораторијског испитивања и дијагностике узорак обавља Дирекција за националне референтне лабораторије, у складу са законом којим се уређује безбедност хране.

Министарство, односно Министарство здравља може да изабере, као службену лабораторију у одговарајућој области на коју се овај закон примењује, лабораторију која испуњава следеће захтеве:

1) поседује стручност, опрему и инфраструктуру потребну за извођење испитивања или дијагностике на узорцима;

2) има довољан број запослених са одговарајућим квалификацијама, обуком и искуством;

3) обезбеђује да се послови за које је овлашћена обављају непристрасно, и не постоји сукоб интереса у погледу обављања послова као службене лабораторије;

4) може благовремено да испоручи резултате испитивања или дијагностике обављене на узорцима узетим током службених контрола и других службених активности;

5) ради у складу са стандардом: SRPS ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање” и акредитована је у складу са тим стандардом од стране Акредитационог тела Србије.

Обим акредитације службене лабораторије из става 3. тачка 5) овог члана:

1) обухвата оне методе лабораторијског испитивања или дијагностике које су потребне да их за испитивање или дијагностику користи лабораторија када поступа као службена лабораторија;

2) може да садржи једну или више метода лабораторијског испитивања или дијагностике или групу метода;

3) може бити флексибилног обима, како би се омогућило да обим акредитације обухвата модификоване верзије метода које је службена лабораторија користила у тренутку када је акредитација додељена, или нове методе поред тих метода, на основу валидација саме лабораторије и без посебне оценое од стране Акредитационог тела Србије пре примене тих модификованих или нових метода.

Службена лабораторија бира се путем јавног конкурса који расписује министар, односно министар здравља, који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Конкурс из става 5. овог члана расписује се за период од најмање пет година и нарочито садржи:

1) врсте лабораторијског испитивања и дијагностике узорака за које се конкурс расписује;

2) период на који се додељују послови лабораторијских испитивања и дијагностике;

3) доказ о испуњености стандарда SRPS ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање”;

4) доказ о испуњености захтева у погледу искуства, резултата и благовремености у досадашњем обављању послова лабораторијског испитивања и дијагностике узорака;

5) рок за доношење и објављивање одлуке о избору;

6) начин обавештавања о резултатима конкурса.

Конкурс из става 5. овог члана спроводи комисија коју образује министар, односно министар здравља.

Решење о избору службене лабораторије за обављање послова лабораторијског испитивања и дијагностике узорака, на предлог конкурсне комисије, доноси министар, односно министар здравља.

Министар, односно министар здравља утврђује списак службених лабораторија изабраних путем конкурса, који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и доставља министарству надлежном за послове који се односе на техничке прописе, ради уписа у регистар овлашћених тела за оцењивање усаглашености.

На основу решења о избору Министарство, односно Министарство здравља са лабораторијом којој је додељено обављање послова закључује уговор којим се утврђују:

1) послови лабораторијског испитивања и дијагностике узорак који су предмет уговора и захтеви под којима се обављају ти послови;

2) одговорно лице које ће обављати одређене послове који су предмет уговора;

3) методе, начин и поступак обављања послова лабораторијског испитивања и дијагностике узорак;

4) међусобна права, обавезе и одговорности;

5) време за које се закључује уговор;

6) начин финансирања послова за које се закључује уговор.

Ако у Републици Србији не постоји службена лабораторија која испуњава прописане захтеве за спровођење специфичног лабораторијског испитивања или дијагностике, Министарство, односно Министарство здравља може одредити лабораторију друге државе за та лабораторијска испитивања или дијагностику.

Када ниједна службена лабораторија у Републици Србији и лабораторија друге државе не поседује стручност, опрему, инфраструктуру и запослене који су потребни за обављање новог или ретког лабораторијског испитивања или дијагностике, Министарство, односно Министарство здравља од лабораторије која не испуњава један или више захтева из става 3. овог члана може тражити да обави такво лабораторијско испитивање или дијагностику.

Обавезе службених лабораторија

Члан 63.

У случају да резултати испитивања или дијагностике обављене на узорцима узетим током службених контрола или других службених активности упућују на ризик по здравље људи, животиња или биља, или ризик по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља, или указују на вероватну неусаглашеност, службена лабораторија дужна је да о томе без одлагања обавесте Министарство, односно Министарство здравља и, према потреби, овлашћена тела.

Службена лабораторија дужна је да учествује у међулабораторијским упоредним испитивањима или испитивањима стручности која се организују за испитивања или дијагностику коју обавља у својству службене лабораторије.

На захтев Министарства, односно Министарства здравља, службена лабораторија јавности ставља на увид називе метода коришћених за испитивања или дијагностику, а које се обављају у оквиру службених контрола и других службених активности.

Извештај о резултатима испитивања службене лабораторије обавезно садржи методу која се користила за свако испитивање или дијагностику обављену у оквиру службених контрола и других службених активности.

Аудит (*audit*) службених лабораторија

Члан 64.

Министарство, односно Министарство здравља организује редовне аудите службених лабораторија и када сматра да је аудит неопходан, осим у случају када је оцењивање ради акредитације из члана 62. став 3. тачка 5) овог закона довољно.

Министарство, односно Министарство здравља раскида или врши анекс уговора закључен са службеном лабораторијом, у потпуности или за обављање одређених послова, у случају да та лабораторија не предузме одговарајуће и благовремене корективне мере после резултата аудита Министарства, односно Министарства здравља или Акредитационог тела Србије, у случајевима када лабораторија:

1) више не испуњава захтеве прописане чланом 62. ст. 3. и 4. овог закона;

2) не испуњава обавезе прописане чланом 63. овог закона;

3) не остварује задовољавајуће резултате у међулабораторијским упоредним испитивањима из члана 63. став 2. овог закона.

Одредбе овог члана примењују се и на референтне лабораторије.

Одступања од услова обавезне акредитације одређених службених лабораторија

Члан 65.

Министарство може изабрати службену лабораторију и ако лабораторија не испуњава захтев из члана 62. став 3. тачка 5) овог закона, ако:

1) правно лице, односно предузетник:

(1) обавља као једину активност откривање трихинеле у месу у оквиру лабораторијског испитивања и дијагностике;

(2) користи метод откривања трихинеле у складу са посебним прописом;

(3) обавља дијагностичко испитивање на трихинелу под надзором Министарства; и

(4) редовно учествује и има задовољавајуће резултате у међулабораторијским упоредним испитивањима или проверама квалитета рада које организује референтна лабораторија за методе које користи за откривање трихинеле;

2) правно лице, односно предузетник обавља испитивање или дијагностику једино у оквиру других службених активности, ако:

(1) користи једино методе лабораторијског испитивања и дијагностике из члана 59. ст. 1. и 2. тач. 1) или 2) овог закона;

(2) обавља испитивања или дијагностику под надзором Министарства или референтне лабораторије за методе које користи;

(3) редовно учествује и има задовољавајуће резултате у међулабораторијским упоредним испитивањима или проверама квалитета рада које организује референтна лабораторија за методе које користи; и

(4) има успостављен систем обезбеђења квалитета којим се обезбеђују тачни и поуздани резултати коришћених метода за лабораторијско испитивање и дијагностику.

У случају да је за методе које користи правно лице, односно предузетник из става 1. тачка 2) овог члана потребна потврда резултата лабораторијског испитивања или дијагностике, потврдно лабораторијско испитивање или дијагностику обавља службена лабораторија која испуњава захтев из члана 62. став 3. тачка 5) овог закона.

Одступања од захтева обавезне акредитације свих метода у областима здравља биља, материјала који долазе у додир са храном, адитива, ензима и арома за храну, као и адитива за храну за животиње

Члан 66.

У областима здравља биља, материјала који долазе у додир са храном, адитива, ензима и арома за храну, као и адитива за храну за животиње лабораторија не мора да испуњава захтев из члана 62. става 3. тачка 5) овог закона за све методе које се користе за службене контроле и друге службене активности.

Поред захтева из члана 62. став 3. тач. 1) – 4) овог закона, лабораторија из става 1. овог члана мора да испуњава и следеће захтеве:

1) да ради и да је акредитована у складу са стандардом: SRPS ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање” за коришћење једне или више метода које су сличне и репрезентативне за друге методе које користи а за које није акредитована;

2) да редовно користи методе за које има акредитацију из тачке 1) овог става, осим у области здравља биља када не постоји валидирана метода за откривање одређених штетних организама на биљу из члана 59. ст. 1. и 2. овог закона;

3) да има успостављен систем осигурања квалитета за добијање поузданих резултата коришћењем метода лабораторијског испитивања или дијагностике узорака које су ван обима њихове акредитације;

4) да неакредитоване методе које та лабораторија користи испуњавају захтеве из члана 59. овог закона;

5) у случају здравља биља, те лабораторије морају бити акредитоване за најмање једну од метода утврђених посебним прописом које се користе на штетном организму из исте групе организама, као што је штетни организам за који се употребљава неакредитована метода.

Министар прописује врсте метода за које лабораторија може бити акредитована у спровођењу службене контроле или друге службене активности у области здравља биља.

Привремена одступања од услова обавезне акредитације одређених службених лабораторија

Члан 67.

Министарство, односно Министарство здравља може једну од службених лабораторија привремено одредити као службену лабораторију за коришћење методе лабораторијског испитивања или дијагностике за коју није акредитована, када:

1) је коришћење те методе нов захтев у складу са посебним прописима;

2) промена методе која се користи захтева нову акредитацију или проширење обима акредитације коју је службена лабораторија већ добила; или

3) постоји потреба за коришћење те методе у случајевима хитне ситуације или новог ризика по здравље људи, животиња и биља, добробити животиња или ризика по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља.

Министарство, односно Министарство здравља може привремено одредити службену лабораторију из става 1. овог члана ако:

1) је службена лабораторија акредитована у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање” за коришћење методе која је слична методи која није у обиму акредитације те лабораторије;

2) у службеној лабораторији постоји успостављен систем обезбеђења квалитета којим се обезбеђују тачни и поуздани резултати коришћењем методе која није у обиму акредитације те лабораторије;

3) се испитивања или дијагностика по тој методи спроводи под надзором Министарства, односно Министарства здравља или референтне лабораторије за ту методу.

Министарство, односно Министарство здравља привремено одређује службену лабораторију из става 1. овог члана на период који не може бити дужи од једне године и који се може обновити једном на додатни временски период од годину дана.

Одредбе овог члана, осим одредбе става 2. тачка 3) овог члана, примењују се и на референтне лабораторије.

Референтне лабораторија

Члан 68.

Референтне лабораторије одређују се за области безбедности хране и хране за животиње, здравља биља и здравља животиња.

Дирекција за националне референтне лабораторије обавља послове референтне лабораторије у областима безбедности хране и хране за животиње и здравља биља, и то за методе за које је акредитована, а за методе за које Дирекција за националне референтне лабораторије није акредитована бирају се референтне лабораторије путем конкурса.

Једна референтна лабораторија може бити референтна за више испитивања.

Министар, односно министар здравља може изабрати службену лабораторију из члана 66. овог закона за области из става 1. овог члана као референтну лабораторију.

Ако у Републици Србији не постоји референтна лабораторија која испуњава прописане захтеве министар, односно министар здравља може за поједине врсте испитивања да одреди референтну лабораторију са територије друге земље за тражена испитивања.

Захтеви за референтне лабораторије

Члан 69.

Референтна лабораторија, поред захтева који се односе на акредитацију из члана 62. став 3. тачка 5) и става 4. овог закона, мора да:

1) буде непристрасна и да не постоји сукоб интереса, а посебно да се не налази у ситуацији која може, директно или индиректно, да утиче на непристрасност њиховог стручног поступања у погледу обављања оних послова које обављају као референтне лабораторије;

2) има запослене, односно лица ангажована путем уговора са одговарајућим квалификацијама и одговарајућом обуком за технике испитивања и дијагностике у својим областима стручности, као и помоћно особље, према потреби;

3) има инфраструктуру и опрему, као и средства која су потребна да би се обавили послови референтне лабораторије;

4) обезбеђује да њихови запослени и лица ангажована по уговору добро познају међународне стандарде и праксу, као и да у свом раду узимају у обзир најновије резултате истраживања на националном нивоу, нивоу Европске уније и међународном нивоу;

5) има опрему за обављање својих послова у хитним случајевима;

6) испуњава одговарајуће стандарде биолошке сигурности, тамо где је то релевантно.

Послови референтне лабораторије

Члан 70.

Послови референтне лабораторије су:

1) сарадња са референтним лабораторијама Европске уније и учешће у програмима обука и у међулабораторијским упоредним испитивањима које организују те лабораторије;

2) координација активности службених лабораторија ради усклађивања и унапређења метода лабораторијских испитивања и дијагностике, као и њихове примене;

3) организовање, према потреби, међулабораторијско упоредно испитивање или тестова оспособљености међу службеним лабораторијама, одговарајуће праћење таквих испитивања и обавештавање Министарства, односно Министарства здравља о резултатима таквих испитивања и праћења;

4) размена информација добијених од референтних лабораторија других земаља које доставља Министарству, односно Министарству здравља и службеним лабораторијама;

5) обезбеђивање Министарству научне и техничке подршке за спровођење планова контрола;

6) према потреби, валидирање реагенаса и партије реагенаса, израда и одржавање ажурног списка доступних референтних супстанци и реагенаса, као и произвођача и добављача таквих супстанци и реагенаса;

7) према потреби, спровођење обуке за запослене у службеним лабораторијама;

8) пружање активне подршке у дијагностици епидемија болести које се преносе храном, зооноза или болести животиња или организама штетних на биљу, а у случају неусаглашених пошиљки, обављање потврдне дијагностике, карактеризација и епизотиолошка или таксономска испитивања изолата патогена или примерака штетних организама;

9) вршење услуга потврдног испитивања ако је то релевантно за потребе службених лабораторија.

Избор референтне лабораторије

Члан 71.

Референтна лабораторија бира се путем јавног конкурса који расписује министар, односно министар здравља, а који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Конкурс се не расписује за обављање послова референтне лабораторије за методе за које је акредитована Дирекција за националне референтне лабораторије.

Јавни конкурс из става 1. овог члана расписује се за најмање пет година и нарочито садржи:

1) послови за које се конкурс расписује;

- 2) период током којег се обављају послови;
- 3) доказ којим се потврђује обим акредитације;
- 4) захтеви за избор;
- 5) рок за доношење и објављивање одлуке о избору;
- 6) начин обавештавања о резултатима конкурса.

Конкурс из става 1. овог члана спроводи комисија коју образује министар, односно министар здравља.

Решење о избору референтне лабораторије, на предлог конкурсне комисије, доноси министар, односно министар здравља.

Списак референтних лабораторија објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије” и доставља министарству надлежном за послове који се односе на техничке прописе, ради уписа у регистар овлашћених тела за оцењивање усаглашености.

Са лабораторијом изабраном на конкурс министар, односно министар здравља закључује уговор.

Уговор из става 7. овог члана нарочито садржи:

- 1) послове лабораторијских испитивања који су предмет уговора;
- 2) одговорно лице које ће обављати одређене послове који су предмет уговора;
- 3) методе, начин и поступак обављања послова референтне лабораторије;
- 4) међусобна права, обавезе и одговорности;
- 5) време за које се закључује уговор;
- 6) начин финансирања послова;
- 7) услове за раскид уговора.

Министарство, односно Министарство здравља:

- 1) доставља назив и адресу сваке референтне лабораторије Европској комисији и одговарајућој референтној лабораторији Европске уније, као и државама чланицама Европске уније;

- 2) ставља на увид јавности ажуриране податке из тачке 1) овог става.

Министар, односно министар здравља раскида уговор са референтном лабораторијом ако лабораторија не испуњава своје обавезе или не испуњава захтеве у складу са овим законом, као и када се Дирекција за националне референтне лабораторије у међувремену акредитује за одређену методу за коју је та лабораторија била референтна.

VII. ИЗДАВАЊЕ СЛУЖБЕНИХ СЕРТИФИКАТА И СЛУЖБЕНИХ ПОТВРДА

Општи захтеви који се односе на службене сертификате и службене потврде

Члан 72.

Службени сертификат или службена потврда издају се у случајевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Министарство, односно Министарство здравља издаје службени сертификат или службену потврду.

Министарство, односно Министарство здравља може да овласти за одређене послове у вези са издавањем службеног сертификата или службене

потврде правна лица или предузетнике који испуњавају услове из чл. 18 – 21. овог закона.

Потписивање и издавање службених сертификата

Члан 73.

Службено лице за сертификацију мора да испуњава следеће захтеве:

1) да је непристрасно и нема сукоб интереса и не може, директно или индиректно, да утиче на непристрасност стручног поступања при обављању сертификације;

2) да је прошло одговарајућу обуку у вези са захтевима који се односе на проверу усклађености за сертификацију и техничку процену усаглашености са тим захтевима, као и одговарајућим захтевима у складу са овим законом и захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Службено лице из става 1. овог члана потписује службени сертификат ради издавања, на основу:

1) директног сазнања о најновијим чињеницама и подацима релеватним за сертификацију прибављеним кроз службене контроле или прибављањем неког другог службеног сертификата;

2) чињеница и података релевантних за сертификацију, које је утврдило овлашћено тело, под условом да службено лице за сертификацију може да провери тачност таквих чињеница и података;

3) чињеница и података релевантних за сертификацију добијене на основу самоконтроле субјекта, допуњене и потврђене резултатима редовних службених контрола, под условом да се службено лице за сертификацију уверило да су захтеви за издавање службеног сертификата испуњени.

У случају из става 2. тачка 1) овог члана, службено лице за сертификацију потписује ради издавања службени сертификат ако је то уређено прописима у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Гаранције поузданости службених сертификата

Члан 74.

Службени сертификат мора да:

1) садржи јединствени број сертификата;

2) буде потписан ако је у потпуности попуњен;

3) буде на службеном језику у складу са законом којим се уређује службена употреба језика и писма и, по потреби, на једном од службених језика у складу са захтевом земље у коју се животиње и роба извози;

4) буде веродостојан и тачан;

5) има датум издавања и потпис службеног лица за сертификацију;

6) садржи податке на основу којих се може утврдити повезаност између сертификата, надлежног органа који је издао сертификат и пошиљке, партије или појединачне животиње или робе обухваћене сертификатом.

Министар, односно министар здравља прописује:

1) начин издавања службених сертификата;

2) начин издавања замене сертификата и повлачења издатих службених сертификата;

3) начин издавања оверених копија службених сертификата;

4) докумената која прате животиње и робу после спроведене службене контроле.

Службене потврде

Члан 75.

Лице које обавља активности у вези са издавањем службене потврде мора да испуњава следеће захтеве:

1) да је непристрасно и нема сукоб интереса и не може, директно или индиректно, да утиче на непристрасност стручног поступања при издавању службене потврде;

2) да је прошло одговарајућу обуку у вези са захтевима који се односе на проверу усклађености за издавање службене потврде и техничку процену усаглашености са тим захтевима, као и одговарајућим захтевима у складу са овим законом и захтевима прописаним у одговарајућој области на које се овај закон примењује.

Службена потврда мора:

1) бити веродостојна и тачна;

2) бити израђена на службеном језику у складу са законом којим се уређује службена употреба језика и писма и, по потреби, на једном од службених језика у складу са захтевом земље у коју се животиње и роба извози;

3) да садржи податке на основу којих се може утврдити повезаност између службене потврде и те пошиљке или партије у случају да се односе на пошиљку или партију.

Службена потврда издаје се на основу релевантних, тачних и проверљивих чињеница и података у складу са овим законом и захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Министарство, односно Министарство здравља редовно спроводи службене контроле ради провере издавања службене потврде у складу са овим законом и захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

VIII. ФИНАНСИРАЊЕ СЛУЖБЕНИХ КОНТРОЛА И ДРУГИХ СЛУЖБЕНИХ АКТИВНОСТИ

Таксе

Члан 76.

За спровођење службених контрола и других службених активности обезбеђују се средства у буџету Републике Србије.

Субјекат плаћа таксу за спроведене службене контроле и друге службене активности у складу са овим законом и посебним законима којима се уређује одговарајућа област на коју се овај закон примењује.

Висина таксе утврђује се законом којим се уређују републичке административне таксе.

Средства остварена од такси уплаћују се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.

IX. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Вишегодишњи план службених контрола (ВПК)

Члан 77.

Влада доноси вишегодишњи план службених контрола (у даљем тексту: ВПК), ради планирања службених контрола у свакој од области на које се овај закон примењује и спровођења у складу са општим правилима за службене контроле и додатним захтевима у складу са овим законом и посебним правилима за службене контроле у складу са законима у области на које се овај закон примењује.

ВПК се доноси на период од пет година.

Министарство као централни орган:

- 1) координира израду ВПК између свих надлежних органа одговорних за спровођење службених контрола;
- 2) обезбеђује доследност ВПК;
- 3) прикупља информације о спровођењу ВПК, ради годишњег извештавања.

Поред општих информација о структури и организацији система службених контрола, ВПК нарочито садржи и следеће податке о:

- 1) циљевима ВПК и начину одређивања приоритета службених контрола и расподеле средстава ради постизања циљева;
- 2) разврставању ризика за спровођење службених контрола;
- 3) надлежним органима и овлашћеним телима и утврђивању њихових задатака на републичком, регионалном и локалном нивоу, као и о њиховим средствима;
- 4) пословима које обављају овлашћена тела, када је то потребно;
- 5) организацији и управљању службеним контролама на републичком, регионалном и локалном нивоу, укључујући службене контроле у појединачним објектима;
- 6) системима контрола који се примењују на различите области и координацији између различитих служби Министарства, односно Министарства здравља, односно овлашћених тела која су одговорна за службене контроле у тим областима;
- 7) организацији и поступцима ради обезбеђења усаглашености са одредбом члана 7. став 2. овог закона;
- 8) оспособљавању запослених у Министарству, односно Министарству здравља и овлашћеним телима;
- 9) документованим поступцима прописаним у члану 14. ст. 1. и 2. овог закона;
- 10) организацији и спровођењу кризних планова у складу са захтевима прописаним у одговарајућој области на коју се овај закон примењује;
- 11) сарадњи и узајамној помоћи између Министарства, односно Министарства здравља и овлашћених тела.

На основу ВПК, министар, односно министар здравља доноси годишње планове службених контрола у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Средства за спровођење годишњих планова службених контрола обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Ажурирање ВПК

Члан 78.

ВПК се редовно ажурира како би се прилагодио изменама захтева прописаних у одговарајућој области на коју се овај закон примењује и преиспитује се узимајући у обзир:

- 1) појаву новонасталих болести, штетних организама на биљу, биљним производима и другим предметима или других ризика за здравље људи, животиња или биља, добробит животиња или ризика по животну средину у случају ГМО и средстава за заштиту биља;
- 2) значајне промене у структури, управљању или раду Министарства, односно Министарства здравља и овлашћених тела;
- 3) резултате службених контрола;
- 4) резултате контрола које је Европска комисија спровела у Републици Србији;
- 5) резултате службених контрола које су спровели надлежни органи друге земље на територији Републике Србије;
- 6) научна сазнања.

Годишњи извештај

Члан 79.

Министарство, као централни орган, израђује годишњи извештај о спровођењу ВПК и поставља га на својој званичној интернет страници.

Годишњи извештај о спровођењу ВПК нарочито садржи:

- 1) измене у складу са чланом 78. овог закона;
- 2) резултате службених контрола спроведене током претходне године;
- 3) врсте и број случајева неусаглашености по областима на које се овај закон примењује које су Министарство, односно Министарство здравља, односно овлашћено тело открили током претходне године;
- 4) предузете мере и резултате тих мера;
- 5) податке о наплаћеним таксама.

Министар, уз сагласност министра здравља, прописује начин достављања годишњег извештаја ВПК и образац за подношење информација и података које треба да садржи годишњи извештај ВПК.

Х. ЗАХТЕВИ ЗА УВОЗ, ОДНОСНО ТРАНЗИТ ПОШИЉАКА

Систем контроле других земаља

Члан 80.

Министарство, односно Министарство здравља може да захтева од друге земље која намерава да извози животиње и робу у Републику Србију да достави ажурне информације о општој организацији и управљању ветеринарским, санитарним и фитосанитарним системима контроле на својој територији, и то:

- 1) ветеринарске, санитарне или фитосанитарне захтеве;
- 2) процедуре за процену ризика и чиниоце који се узимају у обзир за процену ризика и одређивања одговарајућег нивоа ветеринарске, санитарне или фитосанитарне заштите;
- 3) процедуре контроле и инспекције, укључујући, према потреби, контролу и инспекцију животиња и робе која долази из других земаља;

- 4) процедуру издавања службених сертификата;
- 5) резултате контрола спроведених над животињама и робом намењеним за извоз у Републику Србију;
- 6) информације о променама структуре и функционисања система контроле усвојене ради испуњавања ветеринарских, санитарних или фитосанитарних захтева Републике Србије.

Информације из става 1. овог члана морају да буду пропорционалане врсти животиња и роби која се извози у Републику Србију.

Утврђивање допунских захтева за увоз, односно транзит пошиљака

Члан 81.

Пошиљке које се увозе, односно које су у транзиту у Републику Србију морају да испуњавају захтеве прописане у одговарајућој области на коју се овај закон примењује.

Министарство, односно Министарство здравља може да пропише и друге допунске захтеве за увоз, односно транзит пошиљака у Републику Србију, осим за захтеве који се односе на област здравља животиња, споредних производа животињског порекла, штетних организама на биљу, биљним производима и другим предметима и средства за заштиту биља, као и на оне захтеве који су признати као истоветни тим захтевима.

Допунски захтеви из става 2. овог члана могу се односити на:

1) животиње и робу која се увози, односно која је у транзиту, а потиче из земље или региона земље који се налазе на листи земаља и региона земаља коју води Министарство, односно Министарство здравља;

2) захтев да су животиње и роба добијени или припремљени у објектима који су у складу са захтевима из става 1. овог члана или захтевима који су признати као истоветни тим захтевима и налазе се на листи објеката коју води Министарство, односно Министарство здравља, као и да се отпремају из тих објеката;

3) документа која обавезно прате пошиљку, укључујући резултате испитивања добијене акредитованим методама из лабораторије земље извознице;

4) друге захтеве којима се обезбеђује да су пошиљке истоветне захтевима из става 1. овог члана ради заштите здравља људи и животиња, а у случају ГМО и заштите животне средине и ризика по животну средину.

Министарство, односно Министарство здравља утврђује листу земаља и региона земаља и објеката из којих је дозвољен увоз, односно транзит пошиљака и објављује је на својој званичној интернет страници.

Министар, односно министар здравља прописује допунске захтеве за увоз, односно транзит пошиљака животиња које се користе за производњу хране, као и одређене робе.

XI. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Члан 82.

Министарство, односно Министарство здравља успоставља, одржава и управља информационим системом службених контрола и других службених активности у области на које се овај закон примењује.

Дирекција за националне референтне лабораторије, референтне лабораторије и службене лабораторије за области на које се овај закон примењује дужни су да воде евиденције, спискове и базе података, усклађене и повезане са информационом системом Министарства, односно Министарства здравља и у обавези су да их чувају и ажурирају.

Министарство успоставља мрежу националних референтних лабораторија које обављају делатност у складу са овим законом.

Министарство, односно Министарство здравља осигурава усклађивање и повезивање информационог система из става 1. овог члана, са другим информационим системима Министарства, Министарства здравља, као и са међународним информационим системима у области на које се овај закон примењује.

Министар, односно министар здравља прописује начин повезивања, услове за чување евиденција, спискова и база података.

XII. НАДЗОР

Надзор над применом закона

Члан 83.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство, односно Министарство здравља, у складу са законом и другим прописима којима се уређује организација државне управе и делокруг послова.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона Министарство врши преко ветеринарских инспектора, фитосанитарних инспектора и пољопривредних инспектора, а Министарство здравља преко санитарних инспектора.

Права и дужности надлежног инспектора

Члан 84.

У спровођењу службених контрола и других службених активности надлежни инспектор Министарства има право и дужност да:

1) контролише да ли сви субјекти и органи на које се закон односи предузимају мере у складу са овим законом и прописима у областима на које се овај закон примењује;

2) проверава да ли је правно лице, односно предузетник, овлашћено у складу са чланом 19. овог закона и посебним условима прописаним у областима на које се овај закон примењује;

3) проверава да ли је правно лице, односно предузетник, овлашћено у складу са чланом 20. овог закона и посебним условима прописаним у областима на које се овај закон примењује;

4) проверава да ли овлашћена тела поступају у складу са одредбама члана 21. овог закона;

5) проверава да ли запослени, на основу одобрења Министарства, у објектима у којима се врши клање живине или лагоморфа, односно у објектима у којима се врши клање животиња других врста испуњавају захтева у складу са чланом 23. став 4. овог закона;

6) контролише испуњеност додатних захтева у складу са овим законом (чл. 23 – 31);

7) контролише пошиљку која се увози, односно која је у транзиту у складу са овим законом и посебним прописима на које се овај закон примењује;

8) проверава услове и начин да ли је посебна обрада пошиљака спроведена у складу са овим законом (члан 50);

9) проверава да ли службене лабораторије и референтне лабораторије испуњавају захтеве у складу са овим законом (члан 62. став 3. и члан 69);

10) контролише извршавање мера по овом закону;

11) предузима друге мере и радње у складу са овим законом.

У спровођењу службених контрола и других службених активности надлежни санитарни инспектор има право и дужност да:

1) контролише да ли сви субјекти и органи на које се закон односи предузимају мере у складу са овим законом и прописима у областима на које се овај закон примењује;

2) проверава да ли је правно лице, односно предузетник, овлашћено у складу са чланом 19. овог закона и посебним условима прописаним у областима на које се овај закон примењује;

3) проверава да ли је правно лице, односно предузетник, овлашћено у складу са чланом 20. овог закона и посебним условима прописаним у областима на које се овај закон примењује;

4) проверава да ли овлашћена тела поступају у складу са одредбама члана 21. овог закона;

5) контролише испуњеност додатних захтева у складу са чланом 24. овог закона;

6) контролише пошиљке робе која се увози, односно која је у транзиту у складу са овим законом и посебним прописима на које се овај закон примењује;

7) проверава услове и начин да ли је посебна обрада пошиљака робе спроведена у складу са овим законом (члан 50);

8) проверава да ли службене лабораторије и референтне лабораторије испуњавају захтеве у складу са овим законом (члан 62. став 3. и члан 69);

9) контролише извршавање мера по овом закону;

10) предузима друге мере и радње у складу са овим законом.

Мере које налаже надлежни инспектор Министарства

Члан 85.

У вршењу послова из члана 84. овог закона надлежни инспектор Министарства када утврди неусаглашеност са захтевима у складу са овим законом и прописима у областима на које се овај закон примењује је овлашћен и дужан да:

1) нареди отклањање неусаглашености утврђених службеном контролом у складу са овим законом и прописима у областима на које се овај закон примењује;

2) нареди друге мере и предузима друге радње у складу са овим законом.

Мера из става 1. овог члана налажу се решењем надлежног инспектора.

Мере које налаже санитарни инспектор

Члан 86.

У вршењу послова из члана 84. овог закона санитарни инспектор када утврди неусаглашеност са захтевима у складу са овим законом и прописима у областима на које се овај закон примењује је овлашћен и дужан да:

1) нареди отклањање неусаглашености утврђених службеном контролом у складу са овим законом и прописима у областима на које се овај закон примењује;

2) нареди друге мере и предузима друге радње у складу са овим законом.

Мера из става 1. овог члана налажу се решењем санитарног инспектора.

Надлежност за решавање жалби

Члан 87.

На решење надлежног инспектора може се изјавити жалба министру, односно министру здравља у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

ХИИ. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршај правног лица

Члан 88.

Новчаном казном од 150.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) не отклони неусаглашеност утврђену службеном контролом у складу са овим законом и прописима у областима на које се овај закон примењује;

2) не омогући приступ опреми, превозном средству, просторима и другим местима под контролом субјекта, као и њиховој околини; рачунарском систему за управљање информацијама; животињама и роби која је под његовом контролом; документима и другим релевантним информацијама (члан 17. став 1);

3) не сарађује са надлежним инспектором, овлашћеним телом, службеним ветеринаром, односно службеним лицем за здравље биља у току службених контрола и других службених активности (члан 17. ст. 2. и 4);

4) ако поступа супротно одредбама члана 21. овог закона;

5) ако не испуњава додатне захтеве у складу са овим законом (чл. 23 – 31);

6) у року од 24 сата по приспећу пошиљке не обавести надлежног инспектора одговорног за спровођење службених контрола у месту одредишта о приспећу пошиљке у објекат (члан 58. став 4);

7) приликом узимања узорак не стави бесплатно на располагање довољну количину узорак која је неопходна за лабораторијско испитивање и дијагностику, надлежном инспектору (члан 60. став 4);

8) не поступи по решењу надлежног инспектора у складу са овим законом.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Прекршај предузетника

Члан 89.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) не отклони неусаглашеност утврђену службеном контролом у складу са овим законом и прописима у областима на које се овај закон примењује;

2) не омогући приступ опреми, превозном средству, просторима и другим местима под контролом субјекта, као и њиховој околини; рачунарском систему за управљање информацијама; животињама и роби која је под његовом контролом; документима и другим релевантним информацијама (члан 17. став 1);

3) не сарађује са надлежним инспектором, овлашћеним телом, службеним ветеринаром, односно службеним лицем за здравље биља у току службених контрола и других службених активности (члан 17. ст. 2. и 4);

4) ако поступа супротно одредбама члана 21. овог закона;

5) ако не испуњава додатне захтеве у складу са овим законом (чл. 23 – 31);

6) у року од 24 сата по приспећу пошиљке не обавести надлежног инспектора одговорног за спровођење службених контрола у месту одредишта о приспећу пошиљке у објекат (члан 58. став 4);

7) приликом узимања узорак не стави бесплатно на располагање довољну количину узорака која је неопходна за лабораторијско испитивање и дијагностику, надлежном инспектору (члан 60. став 4);

8) не поступи по решењу надлежног инспектора у складу са овим законом.

XIV. УСКЛАЂИВАЊЕ СА ПРАВНИМ ТЕКОВИНАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Члан 90.

Овим законом преузима се садржина:

1) Уредбе (ЕУ) 2017/625 Европског парламента и Савета од 15. марта 2017. године о службеним контролама и другим службеним активностима којима се осигурава примена прописа о храни и храни за животиње, правила о здрављу и добробити животиња, здрављу биља и средствима за заштиту биља, и о измени уредаба (ЕЗ) бр. 999/2001, (ЕЗ) бр. 396/2005, (ЕЗ) бр. 1069/2009, (ЕЗ) бр. 1107/2009, (ЕУ) бр. 1151/2012, (ЕУ) бр. 652/2014, (ЕУ) 2016/429 и (ЕУ) 2016/2031 Европског парламента и Савета, уредаба Савета (ЕЗ) бр. 1/2005 и (ЕЗ) бр. 1099/2009 и директива Савета 98/58/ЕЗ, 1999/74/ЕЗ, 2007/43/ЕЗ, 2008/119/ЕЗ и 2008/120/ЕЗ те о стављању ван снаге уредаба (ЕЗ) бр. 854/2004 и (ЕЗ) бр. 882/2004 Европског парламента и Савета, директива Савета 89/608/ЕЕЗ, 89/662/ЕЕЗ, 90/425/ЕЕЗ, 91/496/ЕЕЗ, 96/23/ЕЗ, 96/93/ЕЗ и 97/78/ЕЗ те Одлуке савета 92/438/ЕЕЗ (Уредба о службеним контролама) (СЛ L 95, 7. 4. 2017, стр. 1);

2) Сprovedбене уредбе Комисије (ЕУ) 2019/1013 од 16. април 2019. године о претходној најави пошиљака одређених категорија животиња и робе које улазе у Унију (СЛ L 165, 21.6.2019, стр. 8);

3) Делегиране уредбе Комисије (ЕУ) број 2019/2125 од 10. октобра 2019. године која допуњава Уредбу (ЕУ) број 2017/625 Европског парламента и Савета у погледу правила о спровођењу посебних службених контрола дрвене

амбалаже, обавештавању о одређеним пошиљкама и мерама које треба предузети у случајевима неусаглашености (СЛ L 321, 12.12.2019, стр. 99);

4) Делегиране уредбе Комисије (ЕУ) број 2019/1666 од 24. јуна 2019. године која допуњава Уредбу (ЕУ) број 2017/625 Европског парламента и Савета у погледу услова за праћење превоза пошиљки одређене робе од граничног контролног места приспећа до објекта у месту одредишта у Унији и за праћење њиховог приспећа у тај објект (СЛ L 255, 4.10.2019, стр. 1);

5) Делегиране уредбе Комисије (ЕУ) 2021/1353 од 17. маја 2021. године којом се допуњава Уредба (ЕУ) 2017/625 Европског парламента и Савета о случајевима и условима под којим надлежни органи могу да именују службене лабораторије које не испуњавају услове у погледу свих метода које користе за службене контроле или друге службене активности (СЛ L 291, 13.8.2021, стр. 20).

XV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 91.

Правна лица која су овлашћена за вршење одређених послова из области на које се овај закон примењује настављају да обављају послове до истека рока на која су овлашћена у складу са посебним прописима.

Службене лабораторије које су овлашћене за вршење одређених послова из области на које се овај закон примењује настављају да обављају послове до истека рока на који су изабране у складу са посебним прописима.

Члан 92.

Подзаконски прописи који се доносе на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се прописи донети на основу закона из области на које се овај закон примењује, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 93.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2026. године, а у делу који се односи на област коју уређује:

- 1) безбедност хране примењује се од 1. марта 2026. године;
- 2) генетички модификоване организми примењује се од 1. јануара 2027. године;
- 3) храну за животиње примењује се од 1. марта 2026. године;
- 4) здравље животиња примењује се од 1. марта 2026. године;
- 5) споредне производе животињског порекла примењује се од 1. марта 2026. године;
- 6) добробит животиња примењује се од 1. марта 2026. године;
- 7) здравље биља примењује се од 1. јануара 2027. године;
- 8) средства за заштиту биља примењује се од 1. јануара 2027. године;
- 9) органску производњу примењује се од 1. марта 2026. године;
- 10) употребу и означавање производа заштићеним ознакама географског порекла и ознакама гарантовано традиционалних специјалитета,

као и традиционалним изразима у сектору вина примењује се од 1. марта 2026. године.

Одредбе члана 82. овог закона престају да се примењују даном уласка Републике Србије у Европску унију.